

Förslag

Tillsammans tar vi ansvar för en växande kommun i utma- nande tider

Mål och budget 2025 med ekonomisk plan
2026–2027

Innehåll

1.	Tillsammans – med fokus på grunduppdraget	2
2.	Förutsättningar för planeringsperioden	3
3.	Så styrs Ekerö kommun	6
3.1	Budgeten är överordnad	6
3.1	Det kommunala grunduppdraget	6
3.2	Vision, mission och värdegrund.....	7
3.3	Kommunövergripande effektmål och inriktning	7
3.4	Nämndspecifik inriktning och verksamhetsplaner	8
3.5	Uppföljning	9
4.	Kommunövergripande effektmål och inriktning	10
4.1	Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt.....	10
4.2	Ett Ekerö som växer och lockar fler	13
4.3	Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat	17
5.	Kommunkoncernens ekonomiska förutsättningar	20
5.1	AB Ekerö Bostäder	20
5.2	Ekerö Solör Bioenergi AB.....	20
6.	Ekerö kommuns ekonomiska förutsättningar med förslag till budget.....	21
6.1	Driftbudget 2025	21
6.2	Budgetram kommunstyrelse och nämnder.....	25
6.3	Ekonomisk plan driftbudget 2026–2027	26
6.4	Investeringsbudget	27
6.5	Ekonomiska nyckeltal	29
7.	Nämndspecifik inriktning.....	30
7.1	Kommunstyrelsen.....	30
7.2	Samhällsbyggnadsnämnden, byggnadsnämnden och miljönämnden	35
7.3	Barn- och utbildningsnämnden	39
7.4	Socialnämnden	43
7.5	Kultur- och fritidsnämnden	47
7.6	Central politisk organisation, valnämnd, revision och överförmyndare	49
	Bilaga 1 Resultat och balansräkning budget 2025.....	51
	Bilaga 2 Skatteintäkter och generella bidrag 2025 med ekonomisk plan 2026–2027	52
	Bilaga 3 Investeringsbudget 2025 med plan 2026–2029	53
	Bilaga 4 Indikatorer och målvärden	56
	Bilaga 5 Ordlista relaterat till ”Så styrs Ekerö kommun”	60

1. Tillsammans – med fokus på grunduppdraget

Mälardalen är en fantastisk plats att bo på; omgiven av Mälaren, med en karaktär av landsbygd och direkt närhet till vår vackra huvudstad. Mittenstyret består av partier med skillnader i ideologisk hemvist, men vi står enade i det konstruktiva samarbetet för kommunens bästa. En viktig framgångsfaktor är att vi gör det tillsammans. Tillsammans i politiken, med ett öppet och transparent förhållningssätt, vare sig vi är i styre eller opposition. Tillsammans med tjänstepersoner och den kommunala organisationen. Även de olika nämnderna behöver arbeta tillsammans, såväl med varandra som med de vi finns till för; våra kommuninvånare. Vår övertygelse, är att vi tillsammans med invånarna och våra medarbetare kan värna det unika i vår kommun och fortsatt verka för att Mälardalen förblir starka och hållbara, där alla kan trivas, vara trygga, utvecklas och känna frihet under hela livet. Samtidigt som vi möter framtiden.

Vår kommun är en del av en regional utveckling. Efter Ekerövägens breddning och Förbifart Stockholm kommer Mälardalen få ett nytt geografiskt läge som gör vår kommun ännu mer attraktiv för besökare, företag och nya kommuninvånare. Fler kommer välja att bosätta och etablera sig här. Därför är det viktigt med långsiktighet i kommunens utvecklingsarbete; att ta vara på möjligheterna och möta framtidens efterfrågan.

Kommunens tillväxt är extra viktig i rådande ekonomiska läge. Vi ska klara ekonomin samt välfärden och samtidigt rusta oss för framtiden. Vägen framåt är fokus på grunduppdraget med konkreta prioriteringar och effektiva processer. Organisationen ska vara tydlig, med samsyn kring ansvar och roller och vi ska arbeta samordnat med Mälardalarna i fokus. Genom en ansvarsfull ekonomisk politik står vi rustade för kommande utmaningar. Varje skattekrona ska värnas med noggrann kostnadsstyrning. Verksamheterna ska utvecklas kontinuerligt utifrån behoven hos dem som vi arbetar för. Vi ska möta samhällsutmaningarna på ett smart och effektivt sätt genom att samverka med varandra och med andra - tillsammans.

2. Förutsättningar för planeringsperioden

Detta avsnitt redogör övergripande för de förutsättningar som råder för Ekerö kommun inför perioden 2025 – 2027. Avsnitt 5; Nämnds-specifik inriktning, klargör de förutsättningar och utmaningar som identifierats utifrån respektive nämnd.

Ekonomiska förutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna är fortsatt utmanande för en balanserad budget 2025 med ekonomisk plan för 2026–2027. Flertal bedömer att lågkonjunkturen har nått sin botten och det finns många positiva signaler på en återhämtning av svensk ekonomi. På riksnivå görs bedömningen att skatteunderlaget har en relativt god tillväxt i år men att den minskar något år 2025. Riksbanken har sänkt styrräntan flera gånger i år och inflationen har bromsat upp. För Ekerö kommuns budget 2025 betyder det, jämfört 2024, att skatteintäkterna ökar genom tillväxten av rikets skatteunderlag, att pensionskostnaderna blir lägre och trycket uppåt på prisökningar blir mer dämpad, även om kostnadsnivån är på en allmänt högre nivå än den var innan lågkonjunkturen. En betydande faktor för finansiering av verksamheten är befolkningsutvecklingen. Minskat antal Ekeröbor under 2023 och i inledningen av 2024 tillsammans med en försiktig positiv befolkningsutveckling under resten av året har resulterat i större intäktsbortfall än tidigare år.

Ekerö är i utbyggnad och nya verksamhetslokaler byggs enligt beslutad flerårsplanering. Reinvestering och underhåll sker i befintliga verksamhetslokaler. En allt större del av verksamhetskostnaderna utgörs av lokal-kostnader. I samband med investeringar sker även en resultatbelastning av driftkostnader för utrangering av eventuella kvarstående värden i bokföringen på objekt som ersätts. Ska ett befintligt objekt rivas kostnadsförs det i driftsredovisningen. Sanduddens skola är ett exempel på ett objekt i närtid som har mer omfattande kvarstående värde i bokföringen.

Det finns idag inte ekonomiska förutsättningar att självfinansiera investeringar i nya verksamhetslokaler. I nuvarande utbyggnadstakt ökar lånevolymen. Av det följer att kostnader för ränta på lånen ökar och tar en större del av det ekonomiska utrymmet. Under de senaste åren har Ekerös genomsnittsränta ökat till följd av utvecklingen på marknaden. Därför är det positivt med tendensen att ränteutvecklingen inte bara har bromsat in utan även går tillbaka, vilket även är beaktat i budgetberäkningarna. Däremot kommer räntenivåerna inte inom överskådlig tid komma ned till samma låga nivåer som för 2–3 år sedan.

Regional utveckling

Ekerö kommun med landsbygd och småstadskänsla ligger i en av Europas snabbast växande storstadsregioner. Stockholmsregionen är en del av östra Mellansverige där 4,5 miljoner människor bor, vilket utgör 43 procent av Sveriges befolkning. Stockholms geografiska läge, mitt i Norden och vid Östersjön, gör det till ett viktigt centrum för handel, logistik och internationella förbindelser. Regionen är ledande inom innovation, företagande och kultur, och erbjuder en hög livsqualität genom den nordiska välfärdsmodellen, vilket attraherar internationella talanger och investerare.

Region Stockholm har identifierat fem stora utmaningar för sin framtida utveckling. För det första måste regionen hantera en hållbar tillväxt med ökat invånarantal, vilket innebär krav på bostäder, infrastruktur och energiförsörjning. Ekerö kommun är en del av detta och har enligt remissversionen av den nya regionala utvecklingsplanen (RUF) ett tillväxtbehov om cirka 200 bostäder per år. Förstås handlar detta också om kommunens egen drivkraft att växa och utvecklas samt att ha en hållbar ekonomi.

För det andra behöver skillnaderna i livsvillkor minskas och tryggheten öka, då stora socioekonomiska skillnader och organiserad brottslighet i regionen påverkar både samhällsengagemang och tillit.

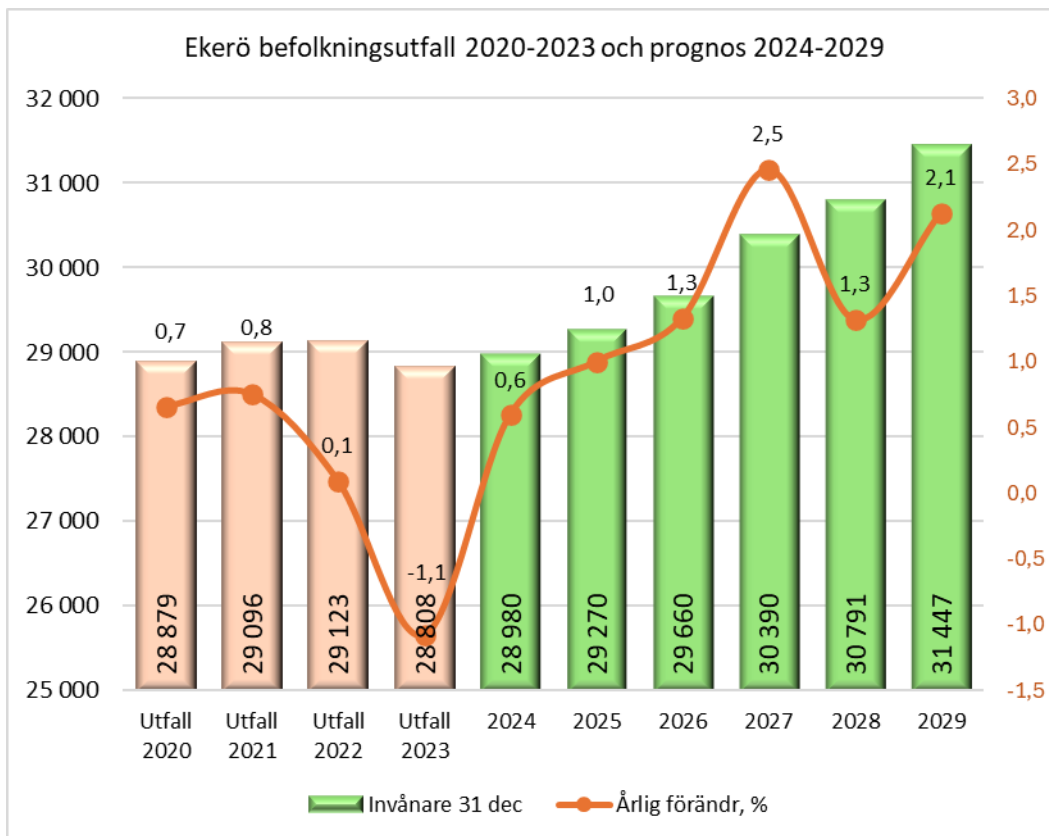
Den tredje utmaningen är att möta klimatmålen och stärka regionens motståndskraft mot kriser. Den fjärde utmaningen handlar om att bibehålla och stärka internationell konkurrenskraft i en globalt hårdnande marknad. Slutligen måste regionen förbättra kompetensförsörjningen och inkludera fler på arbetsmarknaden för att möta framtidens behov¹.

Enligt (RUF) är också kapacitetsbrister i vägnätet en utmaning. I relation till Ekerö lyfts detta i koppling/jämförelse med till det så kallade Saltsjö-Mälarsnittet, vilket bedöms minska när Förbifart Stockholm färdigställs år 2030. Den nya leden binder samman de norra och södra länsdelarna och skapar en gemensam och tillgänglig arbets-, bostads- och servicemarknad. För Ekerö kommuns del innebär förbifarten möjligheten att transportera sig till norra eller södra Stockholm utan att passera Brommaplan. Det ger ökad tillgänglighet till exempelvis de regionala utvecklingskärnorna och Arlanda flygplats. Förbifarten bedöms skapa förutsättningar för tillväxt, bland annat i form av ökad inflyttning, ökade marknadspriser, fler företagsetableringar och en bredare arbetsmarknad. Under ombyggnationen har breddningen av Ekerövägen lett till en ansträngd trafiksituation, något som påverkat resande med bil eller buss på sträckan.

Befolkningsutveckling

Utifrån gällande översiktsplan med utbyggnadstakt och byggplanering bedöms befolkningen i Ekerö växa till 35 000 invånare år 2030. Prognosen kommer revideras i kommande översiktsplan, utifrån uppdaterade förutsättningar. Ett ökat invånarantal innebär andra krav på kommunal kapacitet och kommunal service, med en ökad efterfrågan på välfärdstjänster som skola, bostäder, barnomsorg, sjukvård och äldreomsorg. En förutsättning för befolkningstillväxt är tillgången till nya bostäder. Även andra aspekter påverkar, som omflyttning inom befintligt bostadsbestånd, utflyttning från kommunen till annan ort, dödlighet och barnafödande. Under år 2024 tyder befolkningsutvecklingen på att den negativa trenden har vänt och prognosen för befolkningstillväxt är positiv de kommande åren. I nuläget bedöms ökningen under 2025 till 290 invånare (1 %) till total 29 270 (från prognos 28 980 vid 2024 års slut). Den prognosticerade befolkningsökningen utgår från ett positivt flyttningsnetto genom bostadsutbyggande i kommunen.

¹ Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, Samrådsförslag april 2024

Mer konkret förväntas:

- antal barn i förskole- och grundskoleålder minska i antal de närmaste åren.
- antal ungdomar i gymnasieålder fortsätta öka även år 2025. Med ett femtitotal (3,7 %), för att sedan kommande åren börja backa tillbaka med ett tjugotal per år.
- antal invånare, 66 år eller äldre, fortsatt öka. Under år 2024 – 2026 sker ökningen främst i åldersgruppen 80–84 år, med utveckling på 7–11 % per år. Även de allra äldsta, över 85 år, ökar också under perioden, med en årlig prognostiserad utveckling med 6–8 %.

3. Så styrs Ekerö kommun

Nedan presenteras de principer som gäller för styrningen av Ekerö kommun och hur styrningen är upplagd, från kommunövergripande nivå, till mål och uppdrag för respektive nämnd.

3.1 Budgeten är överordnad

I Ekerö kommun är budgeten det övergripande och överordnade styrdokumentet. Budgeten anger de effektmål och den inriktning som fullmäktige beslutat, inom de ekonomiska ramarna och utifrån gällande lagstiftning. Nämnder och bolagsstyrelser roll är att genomföra det som fullmäktige beslutat, vilket konkretiseras i verksamhets-/affärsplaner. Andra styrdokument som kommunfullmäktige, nämnder och bolagsstyrelser har antagit ska följas och genomföras, men är underordnade budgeten.

Budgeten innehåller kommunövergripande effektmål och inriktning men också mer konkreta uppdrag. Dessa ska genomföras under ett år om inget annat anges, men fortsätter att gälla tills de är genomförda och avslutade, så länge de är fortsatt relevanta. Gamla beslut och styrdokument ska aktualitetsprövas och tas bort om de inte längre är relevanta. Uppdrag som kommer från kommunfullmäktige är överordnade uppdrag som tillkommer genom initiativ i nämnder och bolagsstyrelser. Nämnder och bolagsstyrelser ska prioritera kommunfullmäktiges uppdrag i budget och planera sin verksamhet så att uppdragen kan genomföras. Utredningsuppdrag som kan innebära väsentliga ekonomiska konsekvenser ska genomföras på ett sådant sätt att de kan redovisas i tid för att kunna hanteras som ett underlag till den ordinarie budgetprocessen.

Budgeten är förändringsinriktad. Den beskriver huvuddragen i vad som ska förändras i verksamheterna under året och sätter riktningen för åtgärder och arbetssätt som huvudsakligen förväntas bidra till måloppfyllelse.

Kommunstyrelsen kan under innevarande budgetår besluta om en kompletteringsbudget. Därför har kommunstyrelsen delegation att justera samt vid behov tolka och konkretisera budgeten. Delegationen gäller under förutsättning att ärendena inte är av sådan principiell art att de ska underställas kommunfullmäktige för beslut.

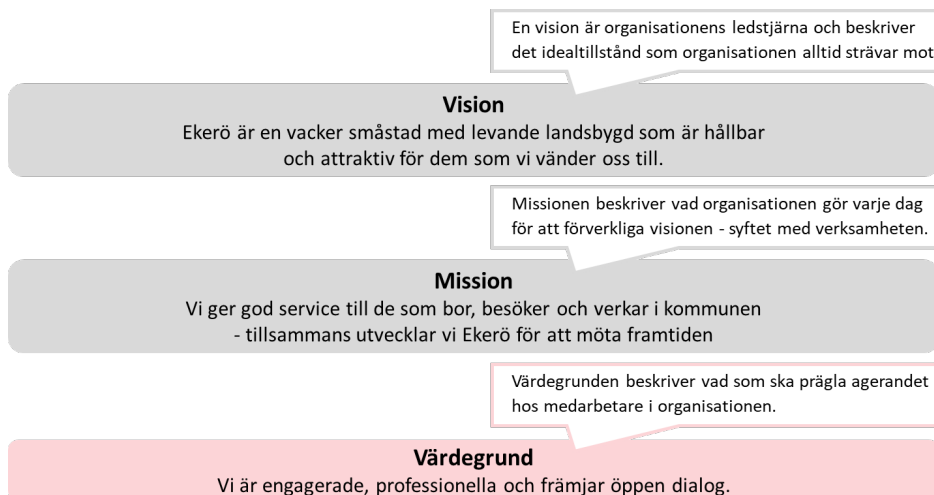
3.1 Det kommunala grunduppdraget

I budgeten och i andra styrdokument för Ekerö kommun är det kommunala grunduppdraget ett centralt begrepp. Grunduppdraget består av två delar. Dels en lagstadgad del, dels en lokalt definierad och beslutad del. Den lagstadgade delen kallas ofta för kärnuppdraget och består framför allt av vård, skola, omsorg, myndighetsutövning i förhållande till individer och juridiska personer (exempelvis företag) samt samhällsplanering och samhällsutveckling. Dessa frågor är beslutade av staten som kommunalt ansvar.

Den lokala delen av grunduppdraget utgår ifrån lokala förutsättningar och behov i Ekerö kommun och visar den politiska viljan. Exempelvis bidrar den kommunala organisationen till att vidareutveckla Ekerös kultur- och fritidsutbud genom att inkludera kultur- och fritidsverksamhet i det kommunala grunduppdraget. Kommunens grunduppdrag är alltså: Vård och omsorg, utbildning och barnomsorg, samhällsplanering och samhällsutveckling, myndighetsutövning samt kultur och fritid.

3.2 Vision, mission och värdegrund

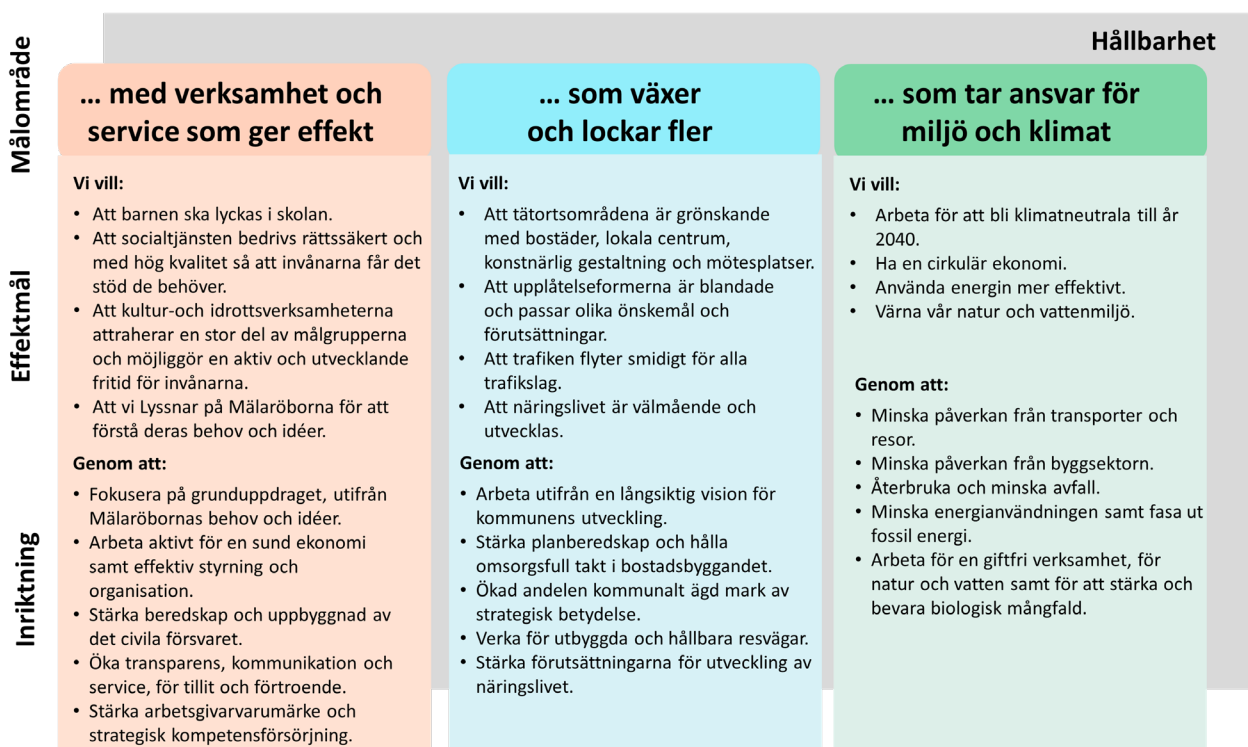
Visionen för Ekerö kommun är enkel och tydlig. Ekerö ska vara en vacker småstad med levande landsbygd som är hållbar och attraktiv. Missionen är att ge god service till de som besöker, bor och verkar i kommunen och att tillsammans utveckla Ekerö kommun för att möta framtiden. Det uppdraget ska medarbetare i Ekerö kommun ta sig an med *engagemang, professionalitet* och med hjälp av en *öppen dialog*.

3.3 Kommunövergripande effektmål och inriktning

För att styra verksamheten i en gemensam riktning har Ekerö kommun tre övergripande målområden som gäller för all verksamhet inom kommunen och för helägda bolag. Målområdena konkretiseras dels i de effekter kommunfullmäktige vill se (effektmål), dels i vad som är viktigast för kommunen att göra eller leverera för att generera de önskade effekterna (inriktning).

Ett Ekerö ...

Både effektmål och inriktning har ett kommunövergripande perspektiv. Effektmålen berör samtliga nämnder och bolagsstyrelser och kan bara förverkligas om alla verksamheter drar åt samma håll. Men helt naturligt berör målen olika nämnder och bolag olika mycket och på olika sätt, beroende av vilken typ av verksamhet som nämnden eller bolaget bedriver. Även inriktningen berör samtliga, och fungerar som en vägvisare för vilken typ av insatser som bedöms generera den önskade effekten.

Respektive punkt i inriktningen konkretiseras sedan ytterligare ett steg, i mer konkreta uppdrag till nämnder och bolag. Beroende av vad som ska levereras kan ett uppdrag exempelvis beröra en nämnd, flera eller samtliga. En grund för inriktningen och de mer konkreta uppdragen, det vill säga hur kommunen på bästa sätt tar sig mot önskade effekter, är det arbete som respektive nämnd gjorde under våren 2024 med att bedöma utvecklingsbehov. Arbetet gjordes bland annat utifrån aspekter som resultat, omvärldsfaktorer och regelefterlevnad, och sammanställdes i så kallade planeringsförutsättningar som ett första steg i budgetarbetet inför år 2025.

Hållbarhetsperspektiven

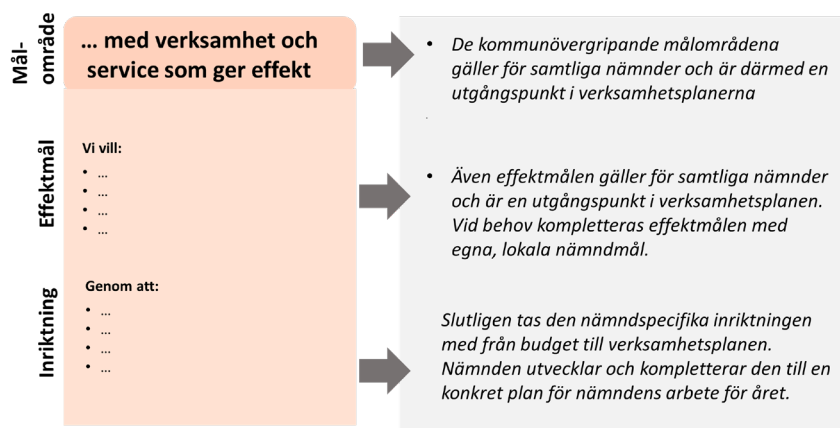
I bilden ovan som visar de kommunövergripande målen ligger hållbarhetsperspektiven som ett grått raster bakom samtliga mål. Det symboliserar att all Ekerö kommuns verksamhet ska bedrivas med hänsyn tagen till miljömässig hållbarhet, ekonomisk stabilitet och social rättvisa. Kommunens förhållningssätt till hållbar utveckling och till Agenda 2030 förtydligas genom hållbarhetspolicyn som gäller hela kommunkoncernen.

3.4 Nämndspecifik inriktning och verksamhetsplaner

Utöver kommunövergripande effektmål och inriktning omfattar budgetdokumentet också en inriktning per nämnd. Nämndinriktningen beskriver övergripande nämndens uppdrag relation till de tre målområdena. Den summerar också de uppdrag från den övergripande inriktningen som gäller specifikt för nämnden, och klagör vilka uppdrag som utöver det åligger nämnden. På så vis kan nämndinriktningen ses som en brygga mellan budgetdokumentet och nämndernas verksamhetsplan.

Bilden nedan visar på vilket sätt verksamhetsplanen utgår från och kompletterar budgeten, exemplifierat utifrån ett av budgetens tre målområden. Kopplingen mellan budget och verksamhetsplan görs för att få en röd tråd i kommunens styrning och uppföljning och för att fullmäktiges mål ska genomsyra hela verksamheten.

Ett Ekerö ...

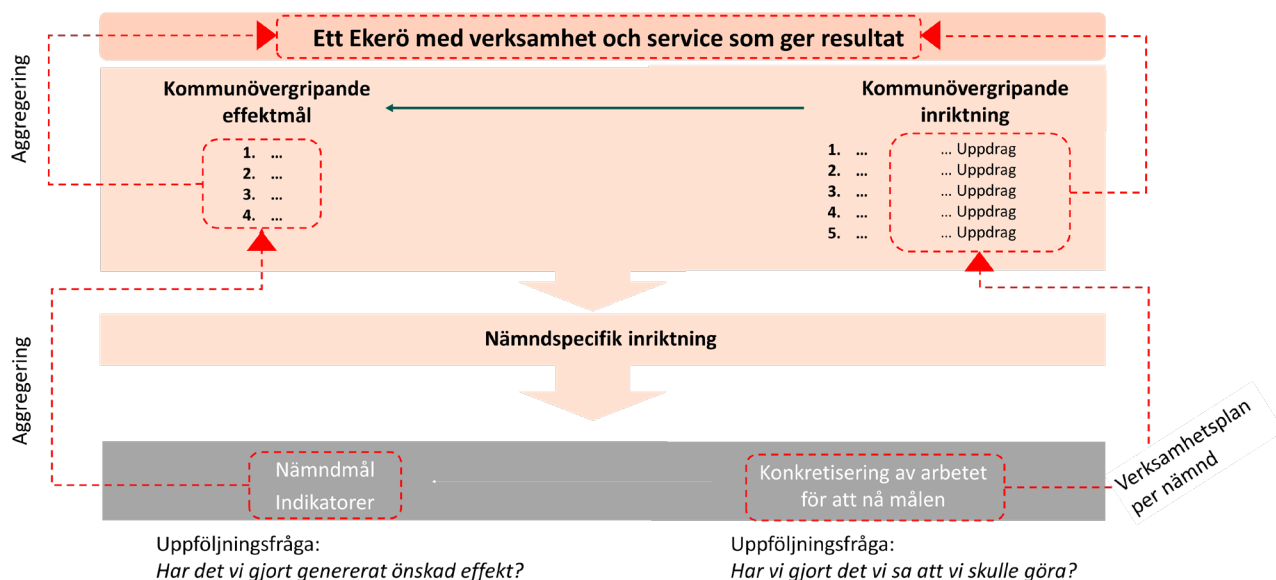

Eftersom målområden och kommunövergripande effektmål gäller för samtliga nämnder är de en grund även i verksamhetsplanen. Nämnden kan sedan utifrån behov komplettera de övergripande effektmålen med egna, mer konkreta nämndmål. Detta är framför allt relevant inom nämndens kärnverksamhet. Verksamhetsplanen utgår också från relevanta delar av den kommunövergripande inriktningen inom respektive målområde. Utifrån den grunden ska verksamheten bryta ned, utveckla och komplettera inriktningen, så att verksamhetsplanen blir en konkret vägvisare för hur nämnden avser att arbeta mot fullmäktiges mål under året.

3.5 Uppföljning

Effektmålen, på övergripande- och nämndnivå, beskriver de effekter kommunen önskar uppnå på längre sikt inom målområdet. De följs upp genom indikatorer som redovisas per nämnd i bilaga 4. Frågan som ska besvaras i uppföljningen av effektmålen är: *”Har det vi gjort genererat önskad effekt?”*.

Även inriktningen följs upp, bland annat genom statusrapportering på prioriterade uppdrag, utifrån frågan: *”Har vi gjort det vi sa att vi skulle göra?”*. Uppföljning av både effektmål och inriktning möjliggör en samlad bedömning av måluppfyllnad på målområdesnivå.

4. Kommunövergripande effektmål och inriktning

4.1 Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Nedan presenteras målområde 1 djupare genom en beskrivning av den inriktning som gäller för det kommunövergripande arbetet inom detta målområde, inklusive konkreta uppdrag till nämnder och bolagsstyrelser.

Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Detta uppnår vi genom att:

- Fokusera på kärnuppdraget, utifrån Mälarebornas behov och idéer.
- Arbeta aktivt för en sund ekonomi samt effektiv styrning och organisation.
- Stärka beredskap och uppbyggnad av det civila försvaret.
- Öka transparens, kommunikation och service, för tillit och förtroende.
- Stärka arbetsgivarvarumärke och strategisk kompetensförsörjning.

Fokusera på grunduppdraget, utifrån Mälarebornas behov och idéer

Nämnderna i Ekerö kommun ska arbeta med ett fokus på grunduppdraget, det vill säga de primära och mest strategiskt viktiga insatserna i relation till vad vi ska uppnå. Genom att koncentrera resurser och ansträngningar på det viktigaste, säkerställer vi att vi fokuserar på de frågor som gör störst skillnad för Mälareborna (mer information om grunduppdraget för kommunen som helhet finns i avsnitt 3; *Så styrs Ekerö kommun*).

För att ringa in de strategiskt viktiga insatserna ska verksamheterna kontinuerligt bedöma vad som gör störst nytta utifrån hur behovet ser ut. Det hjälper oss att avgöra vad vi ska fortsätta med, göra mer av, förändra eller sluta göra. Drivkraften är att leverera en väl fungerande och effektiv samhällsservice till de som bor, verkar eller besöker Ekerö kommun. Detta i en realitet där resurserna är ändliga och där tuffa prioriteringar ibland behöver göras.

Kloka beslut förutsätter att kommunen har insikt om Mälarebornas behov och förväntningar, att vi har ett öra mot omvärlden och att vi grundligt har ställt kostnaden mot nyttan inför varje utvecklingsarbete. Behoven hos dem som vi vänder oss till följer inte våra organisatoriska gränser. Samtliga nämnder ska därför alltid arbeta med helhetssyn och med utgångspunkt i vårt gemensamma kommunala grunduppdrag; när vi prioriterar och när vi levererar. För att kunna möta samhällsutmaningarna behöver vi vara nyfikna och orienterade i vilka metoder och arbetssätt som finns, och i tillgänglig och kommande teknik. Vi ska intressera oss för och lära oss av hur andra löser utmaningar och samarbeta inom organisationen och med andra aktörer, med önskad nytta i fokus.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska:

- Bedriva ett kontinuerligt kvalitets- och utvecklingsarbete med fokus på de service och tjänster som är mest centrala för grunduppdraget.
- Involvera Mälareborna i större förändringar som påverkar deras vardag och basera utvecklingen av verksamheten på behov hos dem som verksamheten finns för.

- Kontinuerligt inhämta kunskap om nya evidensbaserade metoder, arbetssätt samt ny teknik och digitalisering genom att lära av och samverka med andra.
- Genomföra dokumenterade kostnads-/nyttoanalyser inför beslut om större utvecklingsarbeten.
- Ta eget initiativ för att samråda med kommunstyrelsen inför beslut om utvecklings-, innovations- och digitaliseringsprojekt, som kan få påverkan på, eller som relaterar till arbete i andra delar av verksamheten eller som fler kan gagnas av.

Arbeta aktivt för en sund ekonomi samt effektiv organisation och styrning

Ekerö kommun ska ha en välskött och sund ekonomi. Hushållning med resurser är en självklarhet och ska hanteras genom återhållsamhet, prioriteringar, synergier samt återvinning och återbruk. Investeringar behöver göras för att klara behoven när kommunen växer, exempelvis för bostadsförsörjning, vård- och omsorgsboenden eller mötesplatser.

Ekonomi ska därmed skötas ansvarsfullt och prognossäkerhet samt budgetföljsamhet i nämnderna vara hög. Kommunperspektivutredningen² betonar att resurserna i en kommun ska räcka till tre så kallade kapaciteter, som alla behöver finnas för att kommunen ska kunna möta samhällsutmaningarna:

- Driftskapacitet (det dagliga uppdraget)
- Utvecklingskapacitet (att tänka nytt och utveckla verksamheten och det geografiska området)
- Politisk styrningskapacitet (ledarskap, effektiv styrning och väl fungerande organisation).

Eftersom resurserna är ändliga krävs tydliga och gemensamma prioriteringar; dels för att nämnderna ska dra åt samma håll och därmed arbeta effektivt, dels för att det ska finnas utrymme att arbeta med samtliga kapaciteter. Indikatorer och nyckeltal som visar effektivitet i kommunens verksamheter och utfall i relation till önskade resultat ska ställas mot andra kommuner. Ett målvärde ska finnas för att visa önskad riktning och nivå, för att vi ska kunna bedöma om de insatserna som görs är tillräckliga eller om fler, alternativt andra typer, av insatser krävs.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska:

- Genomföra nödvändiga förändringar för att möta ökade kostnader för välfärdsuppdraget och de ökade investeringsvolymerna som uppdraget kräver.
- Motverka välfärdsbrottslighet - se över rutiner och säkerställa kontrollmekanismer med internt och externt fokus samt kontroll av underleverantörer och uppföljning av avtal som en del av arbetet med internkontroll.
- Vid upphandlingar vidta åtgärder för att så långt som möjligt säkerställa att:
 - kvalitetskrav och ambitionsnivå är noga avvägt i relation till behov och kostnad.
 - seriösa företag anlitas och att avtal och leverantörer följs upp under avtalstiden.
 - samhällsviktiga funktioner kan upprätthållas även vid kris och ytterst krig.
 - upphandlingsarbetet omfattar miljö- och klimatperspektiv.
 - krav på sociala villkor ställs i enlighet med kollektivavtal där det är tillämpligt.
- Aktivt delta i arbetet för att utveckla lokalförsörjningen, under ledning av kommunstyrelsen, och självständigt bidra till ett koncernperspektiv för att hålla nere investeringsutgifter och sänka hyreskostnader.
- Alltid ha ett kommunövergripande perspektiv i beslut och strategiska överväganden.

² Steg mot stärkt kapacitet, betänkande av Kommunperspektivutredningen (SOU 2024:6, 2024)

- Kontinuerligt aktualitetspröva gamla beslut och styrdokument i syfte att kontinuerligt ta bort det som ej längre är relevant.

Kommunstyrelsen ska:

- Leda arbetet med att implementera det framtagna arbetssättet för strategisk lokalförsörjning, inklusive att varje verksamhet ansvarar för sina egna avtal avseende lokaler.
- Utredda och föreslå en koncernbolagsstruktur, inklusive att utreda förutsättningar för ett fastighetsbolag.
- Se över hur effekter i arbetet mot målområde 2 "Ett Ekerö som växer och lockar fler" samt målområde 3 "Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat" bäst kan mätas över tid.
- Utredda och klargöra rådets funktion och syfte samt hur råden kan kopplas till existerande utskott eller nämnd.
- Samordna arbetet med att utveckla nämndernas internkontroll, bland annat i syfte att motverka välfärdsbrottslighet.

Stärka beredskap och arbetet för uppbyggnad av det civila försvaret

Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap. Den syftar till att inför- och under höjd beredskap och ytterst krig, värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Planering för att minska sårbarheter och öka förmågan att hantera samhällsstörningar, exempelvis som en följd av extremväder, behöver fortsätta med fokus på det som är mest samhällsviktigt. Arbetet ska bedrivas i samverkan med civilsamhället och aktörer inom kommunens geografiska område.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska:

- Fortsatt stärka beredskapsförmågan genom att aktivt delta i arbetet med risk- och sårbarhetsanalys, kontinuitetshandling, informationssäkerhet, krigsorganisation och krigsledningsplan samt hantering av samhällsstörningar.
- Genomföra de åtgärder som de identifierat i risk- och sårbarhetsanalysen.

Kommunstyrelsen ska:

- Leda och samordna arbetet för att stärka beredskapsförmågan.

Öka transparens och service, för tillit och förtroende

Vi som verkar inom Ekerö kommun ska alltid ha ett professionellt förhållningssätt till de vi möter. Genom att tydligt kommunicera hur beslut fattas och vilka faktorer som påverkar dessa beslut, kan vi motverka missförstånd och främja en känsla av rättvisa och öppenhet. Ekerö kommun ska ha en öppen och inlyssnande dialog med våra invånare för att skapa goda relationer med dem vi finns till för. Vår strävan är att kommunen ska kännetecknas av god service, korrekt och lika hantering och tillgänglighet i alla kontakter med invånare, företag, organisationer och besökare. En målbild med mätbara indikatorer visar om vi når önskad utveckling eller om vi behöver förbättras ytterligare.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska:

- Säkerställa god tillgänglighet till talespersoner för media och övriga intressenter.
- Inneha kunskap om regelverk och policyer som styr kommunens kommunikativa åtaganden.
- Säkerställa att vi uppfyller kraven på skyndsamt hantering av utlämnande av allmän handling.
- Verka för bättre processer internt för gränsöverskridande samarbeten, för invånarnas och andra intressenters bästa.

- Utveckla bemötandet och servicen genom att stärka kunskapen samt digitalisera kommunens tjänster med fokus på användaren.
- Vid komplexa beslut som får påverkan på kommunens förtroende säkerställa att en kommunikationsplan är en del av beslutsunderlaget.

Samhällsbyggnads-, byggnads- och miljönämnden ska:

- Vidareutveckla myndighetsutövningen för att öka kundnöjdheten.

Stärka arbetsgivarvarumärke och strategisk kompetensförsörjning

För att engagera, motivera och utveckla medarbetare ska Ekerö kommun vara en attraktiv arbetsgivare med en hälsofrämjande arbetsmiljö och goda utvecklingsmöjligheter. Kommunen ska ta hand om den kompetens som finns i verksamheten och säkerställa en stabil grundbemanning. Inriktningen är att skapa ett hållbart arbetsliv med låga sjuktal, övervägande majoritet med tillsvidareanställning och där åtgärder vidtas för att motverka ofrivillig deltid.

Rådande samhällsutmaningar och skiftande omvärld påverkar kommunen och gör att kompetensbehoven förändras över tid, exempelvis i relation till ny lagstiftning eller långsiktig inriktning för kommunen. Det kräver analys av framtida kompetensbehov och ett proaktivt agerande för beredskap att kunna matcha kompetensbehoven när de uppkommer.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska:

- Ta fram en analys av kompetensbehov på 3–5 års sikt och en planering för att kunna möta dessa behov, under ledning av kommunledningskontoret.
- Arbeta för att minimera osäkra anställningar och ofrivillig deltid.

4.2 Ett Ekerö som växer och lockar fler

Nedan presenteras målområde 2 djupare genom en beskrivning av den inriktning som gäller för det kommunövergripande arbetet inom detta målområde, inklusive konkreta uppdrag till nämnder och bolagsstyrelser.

Ett Ekerö som växer och lockar fler

Detta uppnår vi genom att:

- Arbeta utifrån en långsiktig vision för kommunens utveckling.
- Ökad andel kommunalt ägd mark av strategisk betydelse..
- Stärka planberedskap och hålla en omsorgsfull takt i bostadsbyggandet.
- Verka för utbyggda och hållbara resvägar.
- Stärka förutsättningarna för utveckling av näringslivet

Arbeta utifrån en långsiktig vision för kommunens utveckling

Inom en inte alltför avlägsen framtid kommer Ekerö kommun successivt att börja omvandlas, från en utpräglad landsortskommun till visionen av en småstad med landsbygd. Förändringen ska ske varsamt med hänsyn tagen till det som gör kommunen unik; tryggheten, kultur- och miljövärdena, småskaligheten, miljöerna och närheten till naturen

För framförhållning och en samlad bild samt samsyn över Ekerös strategiska utveckling behöver kommunen ha långsiktiga målsättningar och en översiktlig planering, som sätter siktet mot vad som ska uppnås och utgör underlag för långsiktiga beslut och investeringar. Planeringen ska omfatta den fysiska miljön, trafikfrågor och hur mark- och vattenområden ska användas, men också adressera andra perspektiv, exempelvis folkhälsa och livskvalité, gestaltning och grönska, trygghet, tillgänglighet, integration, arbetsmarknad, näringslivsutveckling och motståndskraft.

Arbetet med översiktlig planering innebär många val och sammanvägningar av olika och ibland motstridiga intressen. Planeringen ska ge en gemensam riktning och skapa förutsättningar för att samlat och från olika delar av den kommunala organisationen möta gemensamma utmaningar som är svåra att hantera i respektive detaljplan eller organisatorisk enhet.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska:

- Delta med ingångsvärden i arbetet med en ny översiktsplan.

Kommunstyrelsen ska:

- Leda och samordna arbetet med en ny översiktsplan, i nära samverkan med samhällsbyggnadsnämnden.
- Leda arbetet med att gå in i Syvab, ett kommunalt aktiebolag som äger och driver avloppsreningsverket Himmerfjärdsverket.

Ekerö Bostäder ska:

- Utredda möjligheten att bygga LSS-bostäder.

Öka andel kommunalt ägd mark av strategisk betydelse

Ekerö kommun är i en expansiv fas med tillväxt och inflyttning samtidigt som kommunens styrkor som exempelvis trygghet, kulturvärden och närhet till natur ska värnas och bibehållas. För att bättre kunna styra hur och var utvecklingen av bostäder, företagarmråden och service ska ske har kommunen en långsiktig plan för att äga mer mark.

Enligt översiktsplanen ska merparten av kommunens nytillkommande bebyggelse föreslås inom tätortsbandet och i övriga delar av tätorterna förtätas, där det är möjligt med nya bostäder och verksamheter samt på ett sätt som möjliggör transport via cykel och kollektivtrafik. Genom förtätning kan utvecklingen ske mot en blandning av funktioner som ger liv och rörelse i stadsrummen. Det skapar förutsättningar för attraktiva mötesplatser och offentliga miljöer som är tillgängliga och trygga att vistas i, med grönska och tilltalande arkitektur.

Genom god markådighet går det snabbare att planera och bygga nya bostäder, infrastruktur och andra samhällsfunktioner så som skolor och vård- och omsorgsboenden och det underlättar även förvaltningen av till exempel vatten, avlopp och avfall. Markrådighet är också ett sätt att få exploateringsintäkter och variation i bebyggelsen.

Kommunstyrelsen ska:

- Tillsammans med Ekerö Bostäder ta fram en markinvesteringsstrategi som utifrån gällande översiktsplan och prioriterade behov identifierar var den strategiskt viktiga marken för kommunkoncernen finns.
- Tillsammans med Ekerö Bostäder årligen göra en bedömning av nya eller förändrade behov kring bostäder och infrastruktur under budgetperioden.
- Allokera ett investeringsutrymme som möjliggör flexibilitet i innehav av strategiskt viktiga fastigheter.
- Fortsatt utreda och besluta om huruvida det är möjligt att till del överta vägföreningarna Närlunda och Stockby.

Stärka planberedskap och hålla en omsorgsfull takt i bostadsbyggandet

Enligt samrådsförslaget av regionala utvecklingsplanen (RUF3)³ har Ekerö kommun ett tillväxtbehov om cirka 200 bostäder per år. Tillväxt ligger också i kommunens intresse i syfte att utveckla Mälardalen mot visionen av en småstad med levande landsbygd och samtidigt bibehålla det som gör kommunen unik; tryggheten, kultur- och miljövärdena, småskaligheten, miljöerna och närheten till naturen. En ökning av medborgare bidrar också till en stabilitet i den kommunala ekonomin. För en växande befolkning behöver fler bostäder tillkomma och kommunen ska fortsatt växa med människorna i fokus.

Nya bostäder ska komplettera befintliga tätorter, samt tillkomma inom kollektivtrafikstråk. Planberedskapen ska utvecklas och breddas och handlägningsprocessen för detaljplaner effektiviseras. Detaljplanerna ska stödja ett hållbart och levande Ekerö med områden som har väl utbyggd infrastruktur och en bra blandning av bostäder, välfärd, kommersiell- och industriverksamhet samt grönområden. Detta är avgörande för att skapa en levande landsbygd med underlag för skolor, handel och andra samhällsfunktioner. Planberedskapen syftar också till att skapa förutsättningar för näringslivet i form av exempelvis kontor och industrimark.

I arbetet ingår att ta fram tydliga bedömningskriterier för prioritering av detaljplaner. Urvalet av vilka detaljplaner som handläggs ska göras på förhand fastställda grunder och vara i linje med kommunens långsiktiga mål för utveckling.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska:

- Bidra med underlag avseende sina respektive behov på fem till tio års sikt, för att möjliggöra en långsiktighet i planeringen.

Kommunstyrelsen ska:

- Säkerställa att arbetet med utbyggnaden av fokusområdena Ekerö Centrum respektive Stenhamra drivs utifrån en helhetsbild för området utveckling respektive ekonomin i projektet.

Verka för utbyggda och hållbara resvägar

Våren 2020 antog kommunfullmäktige en ny trafikstrategi. Den beskriver hur trafiksystemet bör byggas för att stödja samhällsutvecklingen mot kommunens uppsatta mål. Trafikstrategin ska ligga till grund för handlingsplaner, särskilda trafikprojekt och ge kommunen vägledning i arbetet med att ta fram nya detaljplaner.

³ Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen Samrådsförslag april 2024 (Region Stockholm)

För ett hållbart transportsystem med ökad mobilitet och stor valfrihet för Ekerös invånare behöver kommunen utveckla flera typer av transportsätt. På det sättet kan förbindelsen till och från och inom öarna förbättras.

För att kunna intensifiera trafikplaneringen och ta fram en långsiktigt hållbar plan för trafiksituationen kommer kompletterande handlingsplaner tas fram tillsammans med en finansieringsstrategi. Handlingsplanerna kommer att utgöra kärnan av den modulsbaserade trafikplanen som bland annat belyser aspekter som framkomlighet, trafiksäkerhet, parkering, gång- och cykeltrafik och kollektivtrafik.

Samhällsbyggnadsnämnden ska:

- Genomföra handlingsplaner för att förbättra mobiliteten i enlighet med trafikstrategin.

Kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden ska:

- Ha ett fortsatt aktivt samarbete med Trafikverket, Region Stockholm och upphandlat bussbolag för att förbättra trafiksituationen på kort och lång sikt

Stärka förutsättningarna för näringslivsutveckling

Kommunens drygt 4 000 företag är viktiga för välfärden och skapar ett levande dynamiskt samhälle. Vi behöver utveckla och stärka kommunens varumärke som en attraktiv kommun för besökare, företagsetableringar, kunder och medarbetare med den mångfald och utbud som Ekerö kan erbjuda. Kommunens verksamheter ska värna ett diversifierat näringsliv genom att skapa bättre förutsättningar för att starta nya företag och för befintliga att utvecklas.

Att kommunen har en hög servicegrad är viktigt för att bli mer företagervänliga. Myndighetsutövning och handläggning ska präglas av lyhördhet, enkelhet, snabbhet, rättssäkerhet och hög kvalitet. De tjänstepersoner som möter företagen ska ha hög kompetens och ett gott bemötande. Fortsatt förenkling och digitalisering av tjänster behövs med en enklare kontaktingång för företagare som vill kontakta kommunen.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska:

- Arbeta aktivt för att förbättra service, effektivitet och rättssäkerhet i all kontakt med företag.
- Aktivt samordna sig när flera myndighetsområden är berörda i ett företagsärende.

Samhällsbyggnads-, byggnads-, miljönämnden och kommunstyrelsen ska:

- Skapa förståelse för näringslivets behov och beakta näringslivsutveckling tidigt i processen vid översikts- och detaljplanering.

Samhällsbyggnads-, byggnads- och miljönämnden ska:

- Beakta näringslivets behov och förutsättningar vid större infrastruktursatsningar, ombyggnation samt i planering av stadens trafikmiljö.
- Vidareutveckla myndighetsutövningen för att öka kundnöjdheten.

Kommunstyrelsen ska

- Ta fram och inleda implementering av en serviceprocess för företag som vill etablera eller omlokalisera sig till Ekerö kommun.
- Underlätta för företagare genom att tillhandahålla enkla och om möjligt digitala verktyg.
- Fortsatt involvera det lokala näringslivet i arbetet med platssamverkan.

- Implementera en lotsfunktion för att underlätta samordning av komplexa ärenden mot det lokala näringslivet.
- Definiera och utreda förutsättningar för Green Hub

4.3 Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Nedan presenteras målområde 3 djupare genom en beskrivning av den inriktning som gäller för det kommunövergripande arbetet inom detta målområde, inklusive konkreta uppdrag till nämnder och bolagsstyrelser.

Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Detta uppnår vi genom att:

- Minska påverkan från transporter och resor.
- Minska påverkan från byggsektorn.
- Återbruka och minska avfall
- Minska energianvändningen samt fasa ut fossil energi
- Arbeta för en giftfri verksamhet, för natur och vatten samt för att stärka och bevara biologisk mångfald

Minska påverkan från transporter och resor

Ekerö kommuns geografi med våra 140 öar och stor andel glesbygd medför ett beroende av transporter. Inom kommunens verksamheter ska transporter samordnas och effektiviseras för att minska våra utsläpp av växthusgaser samt fasa ut fossila drivmedel. Kommunens arbete för att långsiktigt bli mer transporteffektiv och minska klimatpåverkan från resor och transporter ska utgå från och styras av översiktsplaneringen, den kommande hållbarhetsstrategin⁴, energistrategin samt trafikplanen och riktlinjer för upphandling.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska:

- Vidta åtgärder för att minska utsläpp från resor i tjänsten, under samordning av kommunstyrelsen.
- Delta i arbetet med centraliserad fordonsflotta, under samordning av kommunstyrelsen.

Samhällsbyggnadsnämnden ska:

- Fortsatt utveckla laddinfrastruktur för den kommunala bilflottan.
- Möjliggöra för laddstationer för publik laddning samt etablera laddstationer i relation till ny lagstiftning.

Kommunstyrelsen ska:

- Se över möjligheten att beräkna och följa upp kommunorganisationens utsläpp.

⁴ Hållbarhetsstrategin är under framtagande, beräknas antas 2025

Minska påverkan från byggsektorn

En växande kommun behöver fler bostäder, lokaler och en fungerande infrastruktur. Ekerö kommun har ett tillväxtbehov om cirka 200 bostäder per år enligt den kommande regionala utvecklingsplanen (RUF5)⁵, vilket innebär växande invånarantal, utbyggnad av den kommunala servicen, och förbättrade förutsättningar för industri och företag att etablera sig och växa. För att byggsektorn ska bli miljömässigt hållbar krävs bland annat förändringar i materialval och byggteknik.

Samhällsbyggnadsnämnden ska:

- Inleda arbetet med ett program för hållbart byggande och förvaltning.

Återbruka och minska avfall

Återbruk och avfallsminskning är ett åtgärdsområde där den kommunala organisationen kan leda vägen och föregå med gott exempel samt uppmuntra kommuninvånare att aktivt bidra. Inom Ekerö kommun ska återvinning och återbruk öka samt avfall minska, vilket styrs av en beslutad avfallsplan⁶ som också sätter mer konkreta mål för arbetet. Det handlar bland annat om att verka för ökad avfallssortering, minskat matsvinn och minskad användning av engångsartiklar, liksom om olika satsningar på delad användning, återbruk och reparationer. Kommande år ska stora investeringar göras i inventarier i samband med byggnation av framför allt nya skolor och förskolor. I det arbetet finns möjligheter att se över hur inventarier och material kan återbrukas.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska:

- Vidta aktiva åtgärder för ökat återbruk, återvinning och delad användning.
- Minska avfallsmängder, exempelvis engångsartiklar.

Barn- och utbildningsnämnden/arbetsmarknadsenheten ska:

- I dialog med kultur och fritidsnämnden undersöka möjligheten att införa ett system, dels för återbruk inom kommunorganisationen av exempelvis möbler, dels av sport- och fritidsutrustning. Syftet är också att främja sysselsättning och arbetslivserfarenhet för vuxna personer med det behovet.

Barn- och utbildningsnämnden, kultur och fritidsnämnden samt socialnämnden:

- Vidta åtgärder för att minska matsvinn.

Minska energianvändningen samt fasa ut fossil energi

Den el som kommunorganisationen köper är idag 100 procent fossilfri. Övrig energi som används för uppvärmning av kommunens fastigheter består av både fossila men främst fossilfria och förnybara alternativ. Kommunorganisationen har även viss produktion av energi i egen regi idag.

Ekerö kommun ska ställa om till förnybar energi och målsättningen är 100 procent förnybar energi år 2030. Kommunen behöver också arbeta med energieffektivisering i kommunens lokaler, med minskade driftskostnader samt minskad miljö- och klimatpåverkan som följd. Arbetet med energieffektivisering ska främst utgå från och styras av kommunens energistrategi och dess handlingsplan⁷.

⁵ Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen Samrådsförslag april 2024 (Region Stockholm)

⁶ [Ekerö-kommuns-avfallsplan-2024-2031.pdf](#)

⁷ [Ekerö Energistrategi \(ekero.se\)](#) samt [handlingsplan-energistrategi-2022-2026.pdf \(ekero.se\)](#)

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska:

- Delta i arbetet med att energioptimera nya och befintliga lokaler, i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden.

Samhällsbyggnadsnämnden, fastighetsförvaltningen ska:

- Fortsatt fasa ut oljepannor som används för uppvärmning av kommunens lokaler samt inventera de oljepannor som eventuellt finns inom kommunens bolag.
- Vidta åtgärder för att energioptimera nya och befintliga lokaler, exempelvis genom tekniska lösningar och att optimera styrningen av uppvärmning och ventilation, utifrån ett kostnads-/nyttoperspektiv.
- Göra en initial bedömning av vilka existerande fastigheter som skulle kunna nyttjas för solceller, detta som en del av en fastighetsinventering.

Arbeta för en giftfri verksamhet, natur och vatten samt stärka och bevara biologisk mångfald

Närheten till grönområden, natur och vatten tillhör det som gör Ekerö unikt. En ren och välmående närmiljö är av största vikt - nu och i framtiden, i ett förändrat klimat. Vi ska arbeta för att stärka och bevara den biologiska mångfalden i kommunen och minska utsläppen av förorenande ämnen till natur och vatten. Förbättringar finns att göra bland annat när det handlar om minskad användning av skadliga kemikalier i verksamheterna, åtgärder på förorenad mark och att förbättra vattenkvaliteten.

Arbetet med vatten styrs främst av EU:s vattendirektiv⁸ samt av kommunens VA-plan medan den kommande hållbarhetsstrategin⁹ styr arbetet mot en mer hållbar naturmiljö.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser:

- Arbeta för en giftfri miljö genom minskad användning av skadliga kemikalier i verksamheterna.

Samhällsbyggnads-, byggnads- och miljönämnden ska:

- Stärka biologisk mångfald.
- Utföra åtgärder som förbättrar natur- och vattenmiljön med fokus på naturbaserade lösningar.

⁸ [EU:s vattendirektiv | Vattenmyndigheterna](#)

⁹ Kommentar: Hållbarhetsstrategin är under framtagande. Beräknas antas under 2025.

5. Kommunkoncernens ekonomiska förutsättningar

Den kommunala koncernen är kommunen tillsammans med de kommunala koncernföretagen. Kommunala koncernföretag är de juridiska personer över vars verksamhet, mål och strategier kommunen har ett varaktigt betydande inflytande över. Ekerö kommun konsoliderar i sammanställda räkenskaper i årsredovisningen bostadsbolaget AB Ekerö bostäder (100 % ägande) och fjärrvärmebolaget Ekerö Solör Bioenergi AB (35 % ägande).

5.1 AB Ekerö Bostäder

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Ekerö kommun förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, affärslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar. Lägenheter ska huvudsakligen upplåtas med hyresrätt. Bolaget ska i allmännyttigt syfte främja bostadsförsörjningen i Ekerö kommun. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer och samverka i syfte att erbjuda förutsättningar för hållbar utveckling. Bolagets affärsplan utgår från ägardirektiv, politisk plattform, de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 samt övriga intressenters krav, behov och förväntningar.

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av krav om att soliditet på synligt eget kapital långsiktigt inte får understiga 10 % och på justerat eget kapital 40 %. Från att under 2024 budgeteras med underskott så förväntas bolaget för åren 2025–2027, utifrån en stabil inflation och sjunkande räntor, göra ett resultat i nivå med gällande ägardirektiv.

Tidigare genomlysning av bolaget med dess rekommendationer fortsätter att genomföras. Bland annat genom att utveckla arbetsätt och processer samt öka digitaliseringen vilket innebär ytterligare effektiviseringar i verksamheten och med det minskade kostnader, en förbättrad kvalitet samt ökad kundnöjdhet. Bolaget räknar med ökade hyresintäkter för åren 2025–2027 och hyresförhandling kommer att ske enligt Trepartens modell som bygger på de fem parametrarna; förvaltning och underhåll, taxor och avgifter, räntor, KPIF-H samt BNP.

Investeringar kommer att ske för att utveckla befintligt bestånd såsom underhåll- och energiinvesteringar för driftoptimering på fastighetsnivå. Underlag för det senare utgörs av bolagets genomförda energikartläggning, med förslag på åtgärder för att nå klimatinitiativets mål 2030 och i förlängningen även EU-direktivet för nollutsläpp 2050. För planperioden bedöms investeringar för dessa åtgärder till 23 mnkr per år. Nyproduktion av bostäder och lokaler bedöms kunna påbörjas under åren 2026–2027, samtliga projekt belägna i Stenhamra.

5.2 Ekerö Solör Bioenergi AB

Bolaget bildades i februari 2019. Som del av finansieringen av bolaget har kommunen under flera år betalat ut aktieägartillskott om totalt 5,4 mnkr och överlåtit mark som en gåva. Bolaget har i enlighet med vad som framgår i beslut och avtal värderat marken till 6 mnkr. Bolaget medverkar till att anlägga värmeanläggning och nät för distribution och försäljning av värme. Bolaget har leveransavtal med Ekerö kommun och med AB Ekerö Bostäder. Bolaget har inga anställda.

Under 2021 har bolagets produktionsanläggning färdigställts. Under 2024 har arbetet fortsatt koncentrerats på utbyggnation av distributionssystem mot Träkvista torg med omnejd i enlighet med styrelsens riktlinjer. År 2024 är budget och ekonomisk prognos negativ. En effekt av att fjärrvärmesystemet ännu inte är fullt utbyggt vilket framför allt påverkar bolagets försäljningsvolym och därmed intäkter. Därtill höjda priser på biobränsle drivet av omvärldsfaktorer. Kostnadsökningarna kan inte fullt ut kompenseras med högre kundpriser på grund av indexbaserade avtal.

Bolaget förväntar sig en stabil framtida ekonomisk utveckling för de kommande åren i takt med färdigställandet och utbyggnaden av fjärrvärmenätet.

6. Ekerö kommuns ekonomiska förutsättningar med förslag till budget

6.1 Driftbudget 2025

Mittensstyret presenterar för år 2025 en driftbudget i balans med ett positivt resultat. Baserad på att Ekerös skattesats 2025 hålls på oförändrad nivå, en översyn av verksamhetskostnader med anpassning utifrån de i befolkningsprognos utpekade demografiska förändringarna och med resursförstärkningar utifrån den politiska riktningen och prioritering av verksamhet, men även ofrånkomliga kostnadsökningar i exempelvis indexreglerade avtal. Budgeten innehåller fortsatt att verksamhetsutveckling och effektiviseringar sker i förvaltningarna som ger positiv effekt på lägre kostnader. Budgeten innehåller även inom vissa delområden en förändrad ambitionsnivå och därav lägre kostnad.

tkr netto	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025
Verksamhetens nettokostnad (ordinarie vrk)	-1 956 711	-2 098 362	-2 057 244	-2 100 730
Exploateringsverksamhet	-25 307	12 000	15 188	-500
Summa Verksamhetens nettokostnad	-1 982 018	-2 086 362	-2 042 056	-2 101 230
Skatteintäkter och generella bidrag	2 034 230	2 087 170	2 085 899	2 175 930
Finansnetto	-47 422	-71 160	-76 821	-70 900
Årets resultat	4 790	-70 352	-32 978	3 800
Balanskravsjusteringar		1 448	4 835	725
Årets resultat enligt balanskravsjusteringar	4 790	-71 800	-37 813	3 075
Användning av RUR		71 800	37 813	
Årets balanskravsresultat	4 790	0	0	3 075

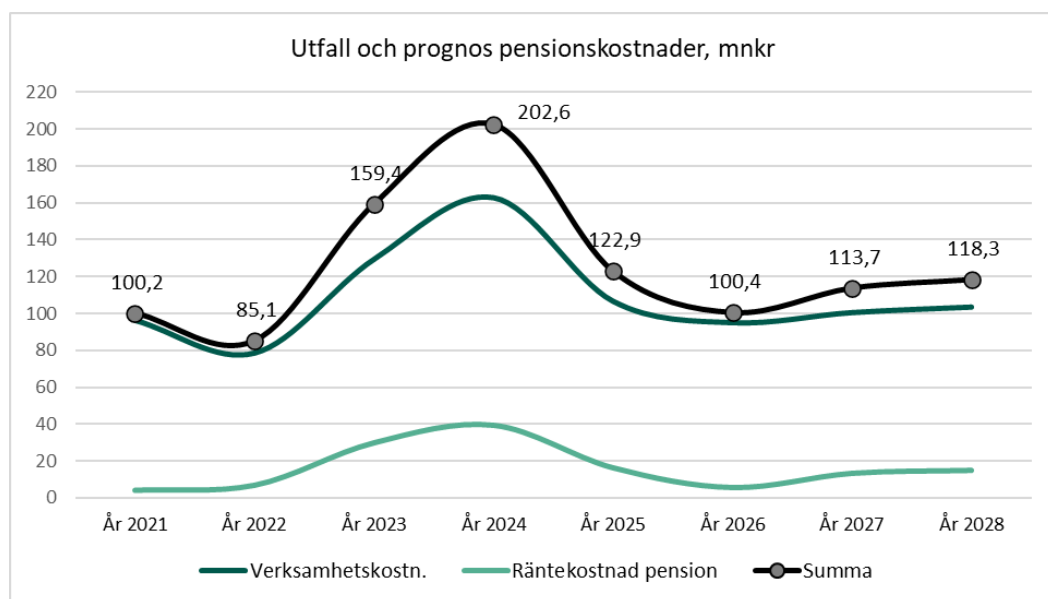
Driftbudget 2025 i sammanfattning

- Det finansiella målet budgeterat driftresultat är positivt 3 mnkr. Det motsvarar 0,14 % av summa skatteintäkter och generella bidrag.
- Ekerö skattesats år 2025 är oförändrad 19,22.
- Skatteintäkter och generella bidrag är beräknade utifrån prognos tillväxt av rikets skatteunderlag och i övrigt tillförda medel från staten enligt SKR:s antagande från 3 oktober 2024.
- Den för Ekerö kommun ovanliga befolkningsminskningen under 2023 och under första delen av 2024 var inte i överensstämmelse med den befolkningsprognos som låg till grund för budget 2024. Det syns även i prognos 2024 där antal barn i förskole- och skolålder är färre vilket innebär ett volymrelaterat överskott. Budget 2025 baseras på reviderad befolkningsprognos.
- Den ordinarie verksamhetens nettokostnad beräknas till 2 100,7 mnkr. Det är 43,5 mnkr mer än prognos 2024. En förändring med 2,1 % men i jämförelsen ska hänsyn tas till att pensionskostnaderna är lägre 2025. Verksamhetskostnaderna har ökat med sammanlagt 4,9 % år 2025 om förändring med lägre pensionskostnad exkluderas.
- Exploateringsverksamhetens driftkostnader är i en lägre omfattning.
- Avfallsverksamheten, där driftbudgeten hanteras i egen balansenhet där kollektivet finansierar verksamheten är bruttomässigt intäkter och kostnader inte inräknad från budget 2025.
- Ränta på lån är kalkylerade utifrån investeringsbudget, behov av nyupplåning och med antagande om att räntenivåerna går ner jämfört 2024 på nya och refinansierade lån.

Pensionskostnader

Efter ett par år av höga pensionskostnader som följd av hög inflation går pensionskostnaderna ner till en mer normal nivå från och med år 2025. Inflationen påverkar direkt de olika basbelopp som ingår i beräkningen av pensionskostnader. Två av tre basbelopp för 2025 är fastställda i beräkning av pensionskostnad 2025. Ekerö kommuns pensionskostnader 2025 är 65 mnkr lägre än budget 2024 och 80 mnkr lägre än prognos 2024.

Pensionskostnaderna kommer framöver att vara högre än åren före 2023 även med låg eller normalinflation bland annat föranledd av avtalet mellan parterna om förbättrad pension för kommunanställda. Pensionskostnaderna 2025 beräknas i driftbudgeten till sammanlagt 123 mnkr varav 106,6 mnkr redovisas inom kommunstyrelsens budget för gemensamma avräkningskonton och 16,3 mnkr som finansiell kostnad i finansnetto.

Redovisning finansiell leasing

I enlighet med styrande normering R5 leasing från RKR (Rådet för Kommunal Redovisning), bokförs vissa hyresavtal samt leasingavtal bilar, som finansiell leasing. Finansiell leasing innebär att avtalen räknas om som om kommunen i stället hade gjort en egen investering.

För år 2025 innebär det en merkostnad netto 4,5 mnkr som belastar resultatet. Omräknat till bruttokostnader innebär det att verksamhetens nettokostnad minskar med 9,1 mnkr fördelat på lägre externa hyreskostnader 39,5 mnkr och på högre kostnad för avskrivningar 30,4 mnkr. Utöver verksamhetens nettokostnad tillkommer finansiell kostnad med 13,6 mnkr.

Skatteintäkter och generella bidrag

Skatteintäkter och generella bidrag ska finansiera verksamhetens kostnader, räntekostnader och ska vara högre än kostnaderna för att ge ett positivt årets resultat. Avgörande för intäktsbeloppets storlek är tillväxten i rikets skatteunderlag, hur mycket staten tillför av generella statsbidrag, befolkningsutvecklingen i Ekerö kommun och Ekerös kommunala skattesats.

tkr	Utfall 2023	Prg 2024 per okt	Budget 2024	Avvik 2024	Prognos 2025	Plan för ekonomin 2026 2027	
Skatteintäkter	1 887 330	1 919 777	1 912 710	7 067	2 015 400	2 080 600	2 171 100
Inkomstutjämningsavgift	-179 326	-163 612	-155 000	-8 612	-177 250	-148 500	-135 700
Kostnadsutjämnings och regl.post	205 418	227 387	229 820	-2 433	228 650	220 300	222 050
LSS-utjämnings	30 980	22 178	21 200	978	24 000	24 250	24 550
Fastighetsavgift	75 647	79 015	77 700	1 315	83 600	84 300	85 000
S:a skatteintäkter och generella bidrag	2 020 049	2 084 745	2 086 430	-1 686	2 174 400	2 260 950	2 367 000
S:a Övriga generella statsbidrag	14 181	3 699	740	2 959	1 530	850	0
Totalt	2 034 230	2 088 444	2 087 170	1 274	2 175 930	2 261 800	2 367 000
Antal invånare 1.11 året innan	29 135	28 866	29 120	-254	28 940	29 230	29 620

Det totala intäktsbeloppet beräknas till 2 175,9 mnkr för år 2025. En ökning med 88 mnkr eller 4,2 % jämfört 2024. Med en högre befolkningstillväxt under åren 2025–2026 och i övrigt nu prognosticerade antaganden ökar den samlade intäkten med 3,9 % till år 2026 och därefter med 4,7 % till år 2027.

Prognos för budget 2025 och de därpå följande två åren är beräknad med nuvarande skattesats 19,22. Antagande om antal invånare 1 november året före budgetåret vilar på Ekerö kommuns befolkningsprognos som även inkluderar befolkningsökning utifrån bostadsproduktion och även värderar den månatliga befolkningsutvecklingen under innevarande år 2024 till och med juli månad.

Beräkningen är gjord med SKR:s (Sveriges kommuner och regioner) antaganden från 2024-10-03 om den årliga tillväxten av rikets skatteunderlag och beräkningen av det kommunalekonomiska utjämningsystemet, LSS-utjämningsystem och de av staten tillförda medlen, regleringspost. Det finns inte någon särskild beräkning över intäkten från fastighetsavgiften som utvecklas med årlig förändring. Prognosen vilar på SKR:s bedömning för 2025 med en försiktig intäktsutveckling kommande åren. Nya bostäder är avgiftsbefriade under 15 år.

0,1 (10 öre) i kommunal skattesats motsvarar 10 450 tkr och 100 invånare motsvarar 6 400 tkr år 2025.

I bilaga 2 återges mer i detalj förutsättningarna för prognosen.

Ett eventuellt kommande beslut i enlighet med utjämningskommitténs förslag till förändringar i kostnadsutjämningsystemet och i LSS utjämningsystem med införande 2026 finns inte beaktad i ekonomisk plan.

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnad i budget 2025 uppgår till 2 101,2 mnkr. Jämfört prognos 2024 är nettokostnaden 59,2 mnkr eller 2,9 % högre. I jämförelsen mellan åren ska beaktas att 2024 år prognos innehåller ett positivt resultat inom exploateringsverksamheten, nettointäkt, med 15,2 mnkr samtidigt som del av pensionskostnaderna ingående i verksamheten är 56,4 mnkr lägre 2025.

Budgeten beaktar den demografiska förändringen och bedömningar om Ekeröbornas behov av tjänster. Verksamhetens omfattning anpassa utifrån "volymerna". Det kommer främst till uttryck i beräkningen av budget för barn- och utbildningsnämnden och för socialnämnden.

Budget 2025 beaktar resultatet av till förvaltningscheferna givet uppdrag, att reducera verksamhetens kostnader genom effektiviseringar. Budgeten inkluderar även förändringar avseende ambitionsnivå

Lokalkostnader, och därmed interna lokalhyror för verksamhetsnämnder, tar hänsyn till avskrivningar, internränta 3 % samt bedömda kostnader för media samt andra fastighetsrelaterade kostnader. Underhållskostnader är inkluderade för hela fastighetsbeståndet och motsvarar samma nivå 2025 som 2024.

Budgeten beaktar kostnadsutveckling i befintlig verksamhet och hanteras olika för delområden och olika verksamheter med bedömningar om förväntad prisutveckling. Till exempel i indexuppräknings ingår i avtal, om kostnadsnivån kan frysas, minskas eller helt elimineras utan direkt negativ inverkan på ambition. Måttet PKV (Prisindex Kommunal Verksamhet) används i flera sammanhang och särskilt för volymrelaterad verksamhet i barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden samt för de taxor och avgifter i nämnder där så är reglerat. PKV motsvarar en uppräknings med 3,2 % år 2025 jämfört prisnivå 2024. Personalkostnadsförändring, exklusive PO (personalomkostnadspålägg) beräknas med årligt antagande om 3,3 %. Det finns ett tillsvidareavtal men i övrigt ska samtliga löneavtal förhandlas inför år 2025.

Budgeten förutsätter förändrade taxor och avgifter med beslut enligt vad som framgår i reglemente om det ska ske i nämnd eller i kommunfullmäktige.

Kalkylantaganden, % procent	Budget 2024	Prognos 2025	Prognos plan 2026	Prognos plan 2027
PKV (exkl PO-effekt) *	3,10	3,20	3,00	3,10
Personalkostnadsförändring, exkl po	3,30	3,30	3,30	3,30
PO (anställda) **	42,70	42,70	42,70	42,70
PO arvoden förtroendevalda (ej heltidsarb)**	31,42	31,42	31,42	31,42
Internränta	3,00	3,00	3,00	3,00

*) år 2025-2027 Cirkulär 24:38 (240822)

** Finns fler nivåer relaterad ålder, hanteras i utfall redovisning

Ekerö avfallsverksamhet

Avfallsverksamheten, där driftbudgeten hanteras i egen balansenheter och kollektivet finansierar verksamheten är bruttointäkter och -kostnader inte inräknad från budget 2025. Kommunstyrelsen har 2024-09-16 §125 föreslagit kommunfullmäktige att 2024-10-07 besluta att uppdra till Ekerövatten AB att vara verksamhetsansvarig för avfallsverksamheten i Ekerö kommun från och med 2025-01-01, eller vid den senare tidpunkt som villkoren för överföringen är uppfyllda. Verksamheten sköts i praktiken av Roslagsvatten AB.

Med utgångspunkt i beslut enligt förslag och att övergången rent redovisningstekniskt är görlig från 1 januari 2025 inkluderas inte avfallsverksamheten i Ekerö kommuns samlade driftbudget brutto. Bruttointäkter och bruttokostnader är i budget 2024 och i prognos 2024 motsvarande 44,6 mnkr, nettokostnad är noll. Förändringen påverkar jämförelsen av budget 2025 med 2024 i bruttoredovisning i resultaträkning. Följdefekterna av övergången i Ekerö kommuns balansräkning kan inte beaktas innan slutförd genomgång inför övergången.

6.2 Budgetram kommunstyrelse och nämnder

Verksamhetens nettokostnad budget 2025 fördelas mellan Ekerö kommuns nämnder enligt nedan tabell.

tkr, netto	Budget 2024	Prognos 2024	Avvik netto 2024	Budget 2025
Kommunstyrelsen	-240 872	-223 334	17 538	-185 955
Barn- och utbildningsnämnden	-1 015 589	-996 589	19 000	-1 035 500
Socialnämnden	-639 043	-625 943	13 100	-656 900
Kultur- och fritidsnämnden	-108 493	-108 493	0	-117 480
Samhällsbyggnadsnämnden	-58 905	-66 044	-7 139	-71 585
Byggnadsnämnden	-7 655	-9 505	-1 850	-8 480
Miljönämnden	-4 350	-5 400	-1 050	-4 690
Central politisk organisation	-15 790	-14 940	850	-15 800
Valnämnd	-3 210	-2 970	240	-40
Revisionen	-1 200	-1 180	20	-1 200
Överförmyndaren	-3 255	-2 845	410	-3 100
KS Exploateringsverksamhet	12 000	15 188	3 188	-500
Verksamhetens nettokostnad totalt	-2 086 362	-2 042 055	44 307	-2 101 230

Förändringen i kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens reglemente (kommunfullmäktige 2024-10-07) är beaktad i budget 2025

Finansnetto och lånevolym

Finansnetto är kalkylerad till nettokostnad 70,9 mnkr i budget 2025. Avgörande förändring jämfört 2024 är lägre kostnader för ränta på pensioner genom att inflationen har gått tillbaka. Även om räntan på nya och refinansierade lån förväntas pressas nedåt ökar kostnaden för ränta på lån i och med en högre lånevolym kopplad till nya investeringar.

Redovisning av finansiell leasing tillämpas från år 2024. Del av denna redovisas som finansiell kostnad i budget 2025.

tkr	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Finansiella intäkter*	6 279	5 000	6 800	5 200	5 400	5 400
Varav:						
Utdelning	0	110	1 208	1 100	1 100	1 100
Borgensavgift	2 042	2 090	2 250	2 250	2 450	2 450
Ränteintäkt	4 237	2 800	3 342	1 850	1 850	1 850
Finansiella kostnader	-53 701	-76 160	-83 621	-76 100	-72 180	-86 180
Varav:						
Räntekostnad pension inkl. löneskatt	-30 000	-39 790	-39 608	-16 300	-5 500	-13 300
Räntekostnad lån	-23 701	-36 370	-35 512	-46 200	-52 700	-59 900
Finansiell del av leasing	0	0	-8 501	-13 600	-13 980	-12 980
Finansnetto	-47 422	-71 160	-76 821	-70 900	-66 780	-80 780

* Ökad intäkt 2023 och 2024 beror på swapen (swap positiv)

Nya lån har beräknats med ränta	3,4%-2,5%	2,5%-2,3%	2,4%-2,3%	2,3%
Genomsnittsränta (år) räntekostnad i förhållande till lån	3,0%	3,0%	2,9%	2,6%
Könslighet 100 mnkr, på antaganden ovan	2,8 mnkr	2,9 mnkr	2,9 mnkr	3 mnkr
Varje 1% enhet innebär	2,3 mnkr	4,5 mnkr	5,4 mnkr	6,3 mnkr
Lån kopplade till Stibor3M	230 mnkr	450 mnkr	540 mnkr	630 mnkr

Investeringsprogrammet för kommande år kan inte finansieras med egna medel. Antagande om behov av nyupplåning baseras på investeringsbudgeten och med bedömning om i vilket takt likvida medel behövs under året för investeringsutgifterna. Lånevolymen kalkyleras öka till 1 514 mnkr vid utgången av 2025. Om kostnader och utgifter blir högre och tidigare lagda i det ordinarie betalflödet beräknas att lånevolymen kommer att hamna i den högre alternativa nivån med lån upp till 1 614 mnkr innan utgången av 2025.

Utifrån nu aktuella ekonomiska förutsättningar för kommande år och investeringsprogram bedöms att lånevolymen kommer att nå upp till minst 2 272 mnkr vid utgången av år 2027.

Prognos 31.12, tkr	IB Lån	UB Lån	Årlig förändring	Alt UB Lån	Alt. Årlig förändr
År 2024	804 350	1 145 000	340 650		
År 2025	1 145 000	1 514 000	369 000	1 614 000	469 000
År 2026	1 514 000	1 839 000	325 000	1 939 000	425 000
År 2027	1 839 000	2 272 000	433 000	2 372 000	533 000

6.3 Ekonomisk plan driftbudget 2026–2027

Utifrån budget 2025 visar framskrivningen för den ekonomiska planen 2026–2027 att det finns förutsättningar för ekonomisk balans. Men att det krävs ytterligare åtgärder med kostnadsreduceringar och/eller intäktsförstärkningar för att nå positiva resultat. Kalkylmässigt visar den ekonomiska planen för år 2026 ett positivt årets resultat i den lägre nivån. Med nuvarande ekonomiska förutsättningar, beslut och prognosticerad planering är år 2027 i obalans med underskott 22 mnkr.

Beräkningarna för 2026–2027 vilar på befolkningsprognosen för finansiering med skatteintäkter och generella bidrag och befolkningsförändringarnas inverkan på verksamhetens volymutveckling och därmed kostnadsnivå, nuvarande kalkylförutsättningar för planperioden, beslutade effektiviseringar och ambitionssänkningar i budget 2025 som är bestående för beräkning av kommande år, beaktande av ambitionssänkningar

2025 som i nuläget har en inriktning på att vara av engångskaraktär samt vad som följer i driftbudget av investeringsbudgeten i slutförda investeringar, bedömning av lånevolym och räntekostnader på lån. Verksamhetens lokalkostnader ökar. Pensionskostnaderna minskar 2026 jämfört 2025 och ökar igen år 2027 med nuvarande pensionsprognos.

Med ett eventuellt beslut i linje med utjämningskommitténs förslag om förändringar i det kommunalekonomiska utjämningsssystemet och i LSS utjämningsystem förändras Ekerös förutsättningarna negativt avseende finansieringen av kostnaderna.

Den ekonomiska planen för driftbudget 2026–2027 omfattar idag inte i tillräckligt hög grad ett fastställande av ekonomisk prognos för Ekerös olika exploateringsprojekt. Exploateringsersättningar, som intäkter i driftredovisningen, tillkommer relaterat flertal projekt. Något projekts ersättning kan möjligen vara aktuell att erhållas under 2027 men merparten är idag preliminärt uppskattat komma att erhållas bortom planperioden, från och med tidigast år 2029.

tkr netto	Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Ekonomisk plan	
	2023	2024	2024	2025	2026	2027
Verksamhetens nettokostnad	-1 982 018	-2 086 362	-2 042 056	-2 101 230	-2 187 970	-2 308 220
Skatteintäkter och generella bidrag	2 034 230	2 087 170	2 085 899	2 175 930	2 261 800	2 367 000
Finansnetto	-47 422	-71 160	-76 821	-70 900	-66 780	-80 780
Årets resultat	4 790	-70 352	-32 978	3 800	7 050	-22 000
Balanskravsjusteringar		1 448	4 835	725	7 000	
Årets resultat enligt balanskravsjusteringar	4 790	-71 800	-37 813	3 075	50	-22 000
Användning av RUR		71 800	37 813			
Årets balanskravsresultat	4 790	0	0	3 075		

6.4 Investeringsbudget

Ekerö kommun är i enlighet med den långsiktiga planeringen av kommunens utveckling inne i en period med omfattande investeringsvolym. Målbilden i översiktsplanen om bostadsbyggande av exploatörer för att öka antal invånare innebär kommunala investeringar i förskolor och skolor tillsammans med investeringar i fritidsanläggningar, infrastruktur och kommunala åtaganden i exploateringsprojekten.

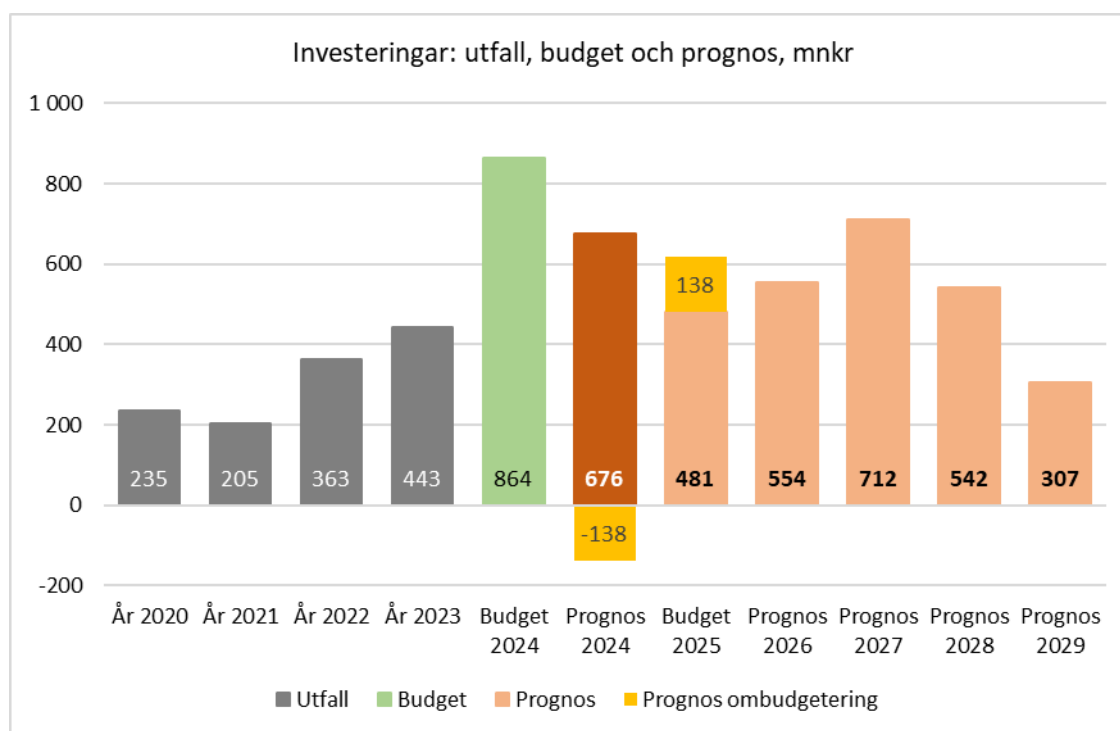
Genom tidigare beslut pågår redan byggnation av nya Ekebyhovsskolan och även Sanduddens skola, båda med tillhörande idrottshall. Projekt som tillgodoser kapacitetsbehov och mer ändamålsenliga verksamhetslokaler. Nya förskolor har också blivit färdigställda eller är klara inom kort. Konjunkturen de senaste åren har inneburit en inbromsning och i tid av byggherrar framflyttad start av bostadsproduktion. Behov av kapacitetsökning finns även för äldreomsorg och inom funktionshinderområdet. Inriktningen har varit att tillgodose lokalbehoven inom dessa områden med i första hand samarbete med externa aktörer som byggherre.

Investeringsbudget 2025 med plan för efterföljande fyra år 2026–2029 beräknas till sammanlagt 2 595 tkr.

Budgeten för år 2025 till 480,5 mnkr¹⁰. Inom 2025 års ram är 268 mnkr, mer än hälften (56 %), belopp tillhörande redan pågående investeringar som genomförs över flera år. Som Ekebyhovsskolan och Sanduddens skola sammanlagt 240 mnkr och för år 2025 tillkommande investeringsutgifter om 13,5 mnkr inom

¹⁰ Investeringsbudget 480,5 mnkr år 2025 föreslås för beslut i kommunfullmäktige i november 2024. För pågående investeringsprojekt över flera år som inte är avslutade vid årsskiftet 2024/2025 beslutas i separat ärende i kommunfullmäktige under kvartal 2 2025 om att för aktuella namngivna investeringsprojekt överförs kvarvarande resurs 2024 till investeringsbudget 2025.

exploateringsprojekt Träkvista torg samt Ekerö strand. Inom 2025 års investeringsram utgör 131 mnkr, eller 27 %, så kallade "ramanslag". Utöver styrelsens och nämnders investeringsbudget för inventarier och utrustning i verksamheten återfinns här samhällsbyggnadsnämndens ram för investeringsbudget för årliga reinvesteringar i lokaler och gata, park.

Utveckling av området Stenhamra planeras och flertal nya verksamhetslokaler är aktuella i den fleråriga investeringsplaneringen. Ishallar och konstgräsplaner i kommunen finns bland annat även planerade i det fleråriga investeringsprogrammet.

Budget för reinvesteringar i befintliga lokaler, anläggningar och gata och park har samhällsbyggnadsnämnden ansvar för. Redan beslutade investeringar i verksamhetsnämnd med uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden att genomföra återfinns även de i samhällsbyggnadsnämnden. Ännu ej beslutade lokalinvesteringar där verksamhetsnämnd enligt reglemente ansvarar för verksamheten återfinns som investeringsbudget i facknämnden.

I nedanstående tabell summeras investeringsbudgeten för respektive nämnd.

En mer detaljerad översikt av investeringsprojekten återfinns i tabellform i bilaga 3

tkr	Budget 2024	ÅR 2025	ÅR 2026	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
EKERÖ KOMMUN	864 110	480 520	554 350	711 700	541 600	306 600
KOMMUNSTYRELSEN	53 100	24 300	117 600	244 500	199 500	139 000
Kommunstyrelsen exploateringsprojekt	39 300	13 500	103 000	154 000	164 000	130 000
KS Lokaler och infrastruktur	0	0	2 000	80 000	20 000	0
KS Markköp	12 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
KS IT plattform, Inventarier och utrustning	1 800	3 800	5 600	3 500	8 500	2 000
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN	798 440	410 100	321 650	240 400	155 400	67 300
Kommunala projekt utveckl.områden	16 450	32 700	1 400	1 400	0	0
Ramanslag investering gata/park	25 500	37 300	33 700	24 500	25 000	22 800
Avfallsverksamhet (balansenhet)	2 000	0	18 000	0	0	0
Huvudproj. verksamhetslokaler/-anläggningar	664 250	255 300	178 250	170 000	85 900	0
Reinvesteringsprojekt	32 080	13 500	23 800	0	0	0
Ramanslag invest./reinvest. lokaler, anläggningar	58 160	71 300	66 500	44 500	44 500	44 500
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	6 000	29 700	29 000	4 200	25 200	48 200
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	4 870	6 120	82 300	220 800	154 700	48 300
SOCIALNÄMNDEN	1 700	10 300	3 800	1 800	6 800	3 800

6.5 Ekonomiska nyckeltal

	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025
Andel av skatteintäkter & generella bidrag						
Årets resultat	5,2	4,5	0,2	-3,4	-1,6	0,2
Resultat efter balanskravsjustering	4,6	3,2	-3,5	-3,4	-1,6	0,1
Verksamhetens nettokostnad	94,4	95,0	97,4	100,0	97,9	96,6
Verksamhetens nettokostnad + finansnetto	94,8	95,5	99,8	103,4	101,6	99,8
Låneskuld kr/ invånare	12 192	19 385	27 921	45 278	39 666	51 725
Självfinansieringsgrad investeringar, %	107,2	52,5	37,7	18,7	26,6	27,6
Soliditet exkl pensionsförpliktelser och exkl finansiell leasing %	44,9	43,5	38,2	28,4	32,8	27,0
Soliditet exkl pensionsförpliktelser och inkl finansiell leasing %	-	-	34,1	-	29,6	24,6
Soliditet inkl pensionsförpliktelser och exkl finansiell leasing %	24,5	26,2	20,3	15,7	16,8	14,7

7. Nämndspecifik inriktning

Avsnittet summerar övergripande hur varje nämnd bidrar till kommunens övergripande mål och vad varje nämnd ska fokusera på utifrån sitt uppdrag. Avsnittet redogör också kortfattat för nämndernas utgångsläge inklusive de identifierade utmaningar som inriktningen utgår från.

7.1 Kommunstyrelsen

Grunduppdrag

Kommunstyrelsens uppdrag är att leda på kommunövergripande nivå och stödja kärnverksamheten i deras arbete. Detta genom områdena:

- Verksamhetsstyrning och uppföljning
- Utveckling, innovation och effektivisering
- Strategisk planering av kommunens lokaler
- Arbete med säkerhet och civil beredskap
- Brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete
- Utredningar
- Kommunikation
- Ekonomi
- HR – kommunen som arbetsgivare
- Näringslivsfrämjande arbete
- Upphandling
- Stöd till politiska processer
- Diarieprocesser och arkivering
- Valkansli
- IT-stöd, -säkerhet och -grundinfrastruktur

Nuläge/utmaningar

Invånarens förtroende för kommunen

En jämförelse mellan Ekerö kommun och riksnittet visar att invånarna anser att Ekerö är en bra plats att bo på, med en ökning från 95,3% år 2022 till 97,2% år 2023. Däremot har invånarnas bedömning av hur kommunen sköter sina verksamheter minskat något från 70,1% till 69,1%, och bemötandet från tjänstepersoner har minskat från 77,8% till 76,6%. Förtroendet för politik och tjänstepersoner har också minskat, men ett positivt lyft ses i politikernas bemötande, där betyget steg från 78,1% till 95,1%. Ekerö ökar avseende möjligheten att påverka politiska beslut i kommunen samt möjligheten att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen. Ett utvecklingsarbete pågår för att förbättra service och bemötande, så även genom digitalisering av kommunens tjänster.

Styrning, kontroll och uppföljning

Ekerö kommun har identifierat behov av förbättrad styrning och uppföljning för att skapa synergier och enhetlighet i verksamheterna. Revisorerna har rekommenderat införandet av mätbara indikatorer med målvärden för att följa utvecklingen över tid, vilket nu påbörjats i budgetarbetet för 2025. En strategisk lokal-försörjningsprocess efterfrågas för att effektivisera lokalanvändningen. Dessutom betonas vikten av ett arbete mot välfärdsbrott, med fokus på avtalsuppföljning och förebyggande åtgärder

Attraktiv arbetsgivare/kompetensförsörjning

I december 2023 hade Ekerö kommun 1 598 anställda, varav 78 procent kvinnor och 22 procent män, motsvarande 1 514 årsarbetare, vilket är en ökning med 36 från föregående år. Timavlönade utförde 242 198 timmar, motsvarande 122 årsarbetare. 93 procent av medarbetarna har en tillsvidareanställning och den genomsnittliga sysselsättningsgraden är 95 procent, vilket är oförändrat från 2022. Medarbetarengagemanget ligger stabilt strax över 80%, och sjukfrånvaron i november 2023 var 6,7%.

Näringsliv

Ekerö kommun har sett en minskning i företagens nöjdhet med den kommunala servicen, med ett nöjd-kund-index (NKI) som sjunkit från 76 år 2022 till 70 år 2023, vilket är lägre än både Sverigesnittet och jämförbara kommuner. Inom upphandling ligger Ekerö på Sverigesnittet men under flera jämförda kommuner. Ekerö presterar lägre än genomsnittet i servicefaktorer och behöver förbättra information och effektivitet och dialog med tjänstepersoner och politiker. En förbättring pågår för att utveckla servicen till företagen. Svenskt Näringslivs mätning ger Ekerö ett godkänt betyg och kommunen rankades 184 av 290 kommuner år 2024, en förbättring med 20 platser på två år. Företagen efterfrågar främst förbättringar av det lokala vägnätet, där Ekerö får lågt betyg och rankas näst sämst i landet.

Beredskap

Det aktuella omvärldsläget, påverkat av Rysslands anfallskrig i Ukraina, medför en ökad och komplex hotbild, inklusive risker för flyktingströmmar, cyberattacker, informationspåverkan och störningar i leveranser till samhällsviktig verksamhet. Ekerö kommun behöver därför höja sin ambitionsnivå inom civil beredskap för att säkerställa att samhällsviktiga verksamheter kan fungera även vid störningar eller kriser. Detta inkluderar både krisberedskap och civilt försvar, samt att systematiskt analysera och säkra informationstillgångar på rätt säkerhetsnivå.

Digitalisering

I en orolig omvärld med cyberhot och ökad utsatthet för brottslighet ställs högre krav på säkerhet. Vi blir alltmer digitala och digitalisering är en viktig del i vår verksamhetsutveckling. Digitaliseringen ställer också allt högre krav på IT-enhetens support, drift- och leveranssäkerhet, samt att IT-arkitekturen är sund och framtidssäker. Ekerö kommun har nyligen etablerat och förstärkt flera roller inom IT-organisationen, men nämnderna har fortsatt stort behov av verksamhetssystem och digitala hjälpmedel vilket driver behov av både resurser och kompetens i samband med upphandling, innovation, utveckling, avveckling eller daglig drift, med betoning på kostnadseffektivitet, säkerhet, teknik, integration och stabil drift.

Lokalanvändning

En förändrad demografi med en ökad andel äldre och minskad andel personer i arbetsför ålder ställer större krav på flexibiliteten i nya byggnader. För en hållbar långsiktig planering krävs en väl fungerande lokalförsörjningsprocess och lokalförsörjningsstrategi, samt att de byggnader som kommunen bygger ska vara enkla att konvertera till olika ändamål när behoven ändras.

Markrådighet

Genom att en kommun har stor markrådighet, äger mycket mark, i områden som ska utvecklas går det snabbare att planera och bygga nya bostäder, infrastruktur och andra samhällsfunktioner så som skolor och serviceboenden. Det underlättar även utbyggnaden av till exempel vatten, avlopp och avfall. Ekerö kommun saknar idag rådighet över de flesta markområden som enligt översiktsplanen passar för att byggnation vilket gör arbetet med att exploatera och planlägga vissa områden tar längre tid.

Arbete för att nå kommunövergripande mål

Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Kommunstyrelsen leder det kommunövergripande arbetet och ska leverera en väl fungerande och tydlig styrning och demokratisk process som bidrar till att berörda verksamheter arbetar samordnat mot gemensamma mål. I uppdraget ingår också att stödja arbetet i övriga nämnder genom att ansvara för kvalitét i gemensamma funktioner, som HR, ekonomi och upphandling samt en stabil och säker IT-drift. Kommunstyrelsen ska också verka för utveckling, innovation och effektivisering i kommunövergripande frågor och processer samt verka för att kommunens kommunikationsarbete är strategiskt och proaktivt.

Utöver det som gäller för samtliga nämnder- och bolagsstyrelser ska kommunstyrelsen:

- Leda arbetet med att implementera det framtagna arbetssättet för strategisk lokalförsörjning, inklusive att varje verksamhet ansvarar för sina egna avtal avseende lokaler.
- Utreda och föreslå en koncernbolagsstruktur, inklusive att utreda förutsättningar för ett fastighetsbolag.
- Se över hur effekter i arbetet mot målområde 2 "Ett Ekerö som växer och lockar fler" samt målområde 3 "Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat" bäst kan mätas över tid.
- Utreda och klargöra rådets funktion och syfte samt hur råden kan kopplas till existerande utskott eller nämnd.
- Samordna arbetet med att utveckla nämndernas internkontroll, bland annat i syfte att motverka välfärdsbrottslighet.
- Leda och samordna arbetet för att stärka beredskapsförmågan.

(Summering av uppdrag från den kommunövergripande inriktningen)

- Säkerställa att tillgänglighetskrav i lokaler följs utifrån verksamhetens och brukarens behov.
- I samverkan med kultur- och fritidsnämnden se över möjligheten att utveckla bibliotekets roll som informationspunkt, exempelvis rörande turism.

(Uppdrag utöver de i den kommunövergripande inriktningen)

Ett Ekerö som växer och lockar fler

Kommunstyrelsen i Ekerö kommun ansvarar för kommunens övergripande och långsiktiga strategiska utveckling för att uppnå långsiktiga mål inom samhällsutveckling, näringslivsfrämjande och strategiska investeringar. En viktig del i detta arbete är att säkerställa trygghet och brottsförebyggande åtgärder för att skapa en säker och attraktiv miljö för kommunens invånare, företag och besökare.

Utöver det som gäller för samtliga nämnder- och bolagsstyrelser ska kommunstyrelsen:

- Leda och samordna utvecklingen av en ny översiktsplan i nära samarbete med samhällsbyggnadsnämnden.
- Leda arbetet med att gå in i Syvab, ett kommunalt aktiebolag som äger och driver avloppsreningsverket Himmerfjärdsverket.
- Tillsammans med Ekerö bostäder ta fram en markinvesteringsstrategi som utifrån aktuell översiktsplan och prioriterade behov identifierar var den strategiskt viktiga marken för kommunkoncernen finns.
- Tillsammans med Ekerö bostäder årligen göra en bedömning av nya eller förändrade behov kring bostäder och infrastruktur under budgetperioden.
- Allokera ett investeringsutrymme som möjliggör flexibilitet i innehav av strategiskt viktiga fastigheter
- Fortsatt utreda och besluta om huruvida det är möjligt att till del överta vägföreningarna Närlunda och Stockby.

- Säkerställa att arbetet med utbyggnaden av fokusområdena Ekerö C respektive Stenhamra drivs utifrån en helhetsbild av områdets utveckling respektive ekonomin i projektet.
- Ha ett fortsatt aktivt samarbete med Trafikverket och Region Stockholm för att förbättra trafiksituationen på kort och lång sikt
- Skapa förståelse för näringslivets behov tidigt i processen vid översikts- och detaljplanering.
- Ta fram och inleda implementering av en serviceprocess för företag som vill etablera eller omlokalisera sig.
- Underlätta för företagare genom att tillhandahålla enkla och om möjligt digitala verktyg.
- Fortsatt involvera det lokala näringslivet i arbetet med platsamverkan.
- Implementera en lotsfunktion för att underlätta för samordning i relation till komplexa ärenden visavi det lokala näringslivet
- Definiera och utreda förutsättningar för Greeb hub.

(Summering av uppdrag från den kommunövergripande inriktningen)

Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Kommunledningskontorets ansvarar för att leda och samordna kommunens hållbarhetsarbete med fokus på att minska utsläpp och miljöpåverkan. Målet är att skapa en klimatneutral kommun, främja en cirkulär ekonomi och effektiv energianvändning, samt skydda natur- och vattenmiljöerna genom strategisk planering och uppföljning

Utöver det som gäller för samtliga nämnder- och bolagsstyrelser ska kommunstyrelsen:

- Se över möjligheten att beräkna och följa upp kommunorganisationens utsläpp
- Samordna arbetet med att minska utsläpp från resor i tjänsten, centraliserad bilflotta, återvinning samt minska användandet kemikalier i verksamheterna.

(Summering av uppdrag från den kommunövergripande inriktningen)

Kostnader/budgetramar

(tkr inkl int. transakt)	Budget 2024			Prognos 2024 per augusti			Budget 2025		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunledningskontor	3 818	-114 667	-110 849	9 495	-113 644	-104 149	3 340	-120 287	-116 947
Interna lokalhyror		-11 600	-11 600		-11 600	-11 600		-11 293	-11 293
Kommunledningskontor	3 818	-126 267	-122 449	9 495	-125 244	-115 749	3 340	-131 580	-128 240
Samhällsbyggnadsförvalt, del av	23 382	-50 452	-27 070	24 761	-49 613	-24 852	3 320	-38 390	-35 070
SBBF Medlemsavgift		-24 930	-24 930		-24 930	-24 930		-25 305	-25 305
Interna lokalhyror		-2 411	-2 411		-2 411	-2 411		-2 615	-2 615
Brandförsvar		-27 341	-27 341		-27 341	-27 341		-27 920	-27 920
Gemensamma medlemsavgifter		-1 860	-1 860		-1 790	-1 790		-1 910	-1 910
Gem avräkningskonto	351 500	-398 500	-47 000	370 434	-412 271	-41 837	383 960	-366 700	17 260
Medfinansiering infrastruktur		-2 600	-2 600		-2 600	-2 600		-2 600	-2 600
Gemensamma avräkningskonton	351 500	-401 100	-49 600	370 434	-414 871	-44 437	383 960	-369 300	14 660
KS Resurs detaljplanering	1 000	-15 000	-14 000	1 000	-15 000	-14 000	1 000	-14 200	-13 200
Reavinst försäljningar	1 448		1 448	4 835		4 835	5 725		5 725
Kommunstyrelsen	381 148	-622 020	-240 872	410 525	-633 859	-223 334	397 345	-583 300	-185 955
Exploateringsverksamhet	34 460	-22 460	12 000	55 728	-40 540	15 188		-500	-500
Kommunstyrelsen inkl exploatering	415 608	-644 480	-228 872	466 253	-674 399	-208 146	397 345	-583 800	-186 455

Kommunledningskontoret

Budgeten beräknas med utgångspunkt i Mittenstyrets politiska prioritering av resurser och bedömning om behov för att fullfölja grunduppdraget. Budget 2025 är beräknad till 128,2 mnkr, varav interna lokalkostnader 11,3 mnkr för kommunhuset och vissa andra gemensamma lokaler som här upptas.

Budget 2025

- Budgeten förutsätter fortsatta ”vardagsrationaliseringar” genom allmän neddragning av övriga kostnader och att de tjänster som vakanshölls i budgetprocess 2024, det vill säga resurser som inte ingick i budget 2024, nu utgår ur verksamheten 2025 och därmed inte ingår i budgetramen för 2025. Uppdraget inbegriper även ytterligare kostnadsanpassningar av budget.
- Resurs för klimat- och hållbarhet ingår med genom omdisponering av samma resurs inom kommunstyrelsen som i budget 2024 var inordnad samhällsbyggnadsförvaltningen.
- Budgeten beaktar en anpassning till en högre kostnadsnivå för kommunens nya diarie- och ärendehanteringssystem, att AB Ekerö Bostäder sagt upp ett av avtalen med kommunen för tjänster som innebär ett intäktsbortfall samt tillkommande kostnader för att driva projekt SYVAB under 2025.
- Det ingår resursförstärkning av budget 2025 med för att genomföra arbetet med översiktsplan.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Del av förvaltningen redovisas i enlighet med reglemente inordnad kommunstyrelsen. Budget 2025 är beräknad till nettokostnad 35,1 mnkr.

Budget 2025:

- Klimat- och hållbarhetsresurs budget 2024 är omdisponerad till kommunledningskontoret.
- Budgeten för detaljplaneringen är överflyttad till samhällsbyggnadsnämnden från år 2025.
- Inkluderar resursförstärkning inom mark- och exploatering för att resurser för uppgifterna bättre ska stämma överens med detaljplaneprocessen för vad som kommer ut ur kommunens beslutade detaljplaner och därav följande exploateringsprojekts fortsatta framtida utveckling.
- Resurs finns för att fullfölja arbetet med den fördjupade översiktsplanen södra Färingsö.
- Innehåller resurs för att möjliggöra framdragning av infrastruktur.
- Inbegriper en organisationsöversyn av förvaltningen som ska effektivisera processer och kalkylmässigt ska ge halvårseffekt i lägre kostnader under 2025.

Brandförsvaret

Budget 2025 är beräknad till 27,29 mnkr, varav interna lokalkostnader 2,6 mnkr. Budgeten baserar på nuvarande finansieringsmodell av förbundets budgeterade kostnader och det finns ännu inte underlag för att beakta vilka ekonomiska effekter som följer av att Nacka kommun utträder ur förbundet. Budget 2025 omfattar avgiften med helårseffekt enligt nuvarande fördelningsmodell och egna befintliga lokalkostnader.

Gemensamma medlemsavgifter

Budgeten är beräknad för de kommungemensamma medlemsavgifter som ingår i denna budgetpost, 1,9 mnkr. Med beräkning om kostnad per invånare där så är relevant och antaganden om kostnad. De avgörande största posterna är förbundsavgifter till SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) och till StorSthlm (regionförbund Stor Stockholm).

Gemensamma avräkningskonton

Är en slags ”internbank” vars driftkostnader och driftintäkter är en följd av kommunens samlade driftkostnader och investeringar, kommunens samlade arbetsgivaravgifter och pensionskostnader i förhållande till kalkylerat personalomkostnadspålägg samt del av redovisning enligt R5 finansiell leasing.

Här redovisas även den årliga driftkostnaden för Ekerö kommuns avtal om den genomförda medfinansieringen av utbyggnaden av väg 261, totalt 2,6 mnkr per år med då 2010gällande styrande redovisningsregler.

Budget 2025 beräknas sammantaget till en nettointäkt om 14,7 mnkr inklusive medfinansieringen väg 261. Under åren 2023–2024 har i denna budgetpost ingått budget och redovisats kostnader för den tillfälliga merkostnaden, föranledd av inflationen, för den del av årliga pensionskostnader som annars skulle ha inkluderats i personalomkostnadspålägget och fördelats ut som ökade kostnader i nämndernas verksamhetskostnader.

Prognos för 2025 är avgörande lägre än 2024. Från nettokostnad 49,6 mnkr i budget 2024 är 2025 en nettointäkt om 14,7 mnkr. Avgörande är den lägre inflationen som resulterar i för år 2025 lägre pensionskostnader.

Inom ram för 2025 års budet hanteras 2025 års driftkostnader för bruttoredovisning av finansiell leasing exklusive den del som återfinns inom finansnettot.

Kommunstyrelsens resurs för detaljplaner

Bruttobudgeten uppgår till 14,2 mnkr. Kommunstyrelsens resurs för de detaljplaner där kommunen är ”beställare” och inte någon extern exploatör, byggherre. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar enligt reglemente för arbetet med kommunens detaljplaner och under verksamhetsåret transfereras medlen dit. Budgeterade intäkter 1 mnkr avser intäkter från bygglovsbeslut enligt tidigare lagstiftning. Det är inte möjligt att bedöma när dessa intäkter upphör, det finns inbyggd risk i denna intäktspost

Försäljningar

Inom budget 2025 upptas återfinns endast redovisningsteknisk post 725 tkr som följd av tidigare beslut om genomförd försäljning av fastighet.

7.2 Samhällsbyggnadsnämnden, byggnadsnämnden och miljönämnden

Grunduppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden, byggnadsnämnden och miljönämnden ska arbeta för en god och hållbar samhällsbyggnad. Detta genom att:

- Planera, utveckla och förvalta attraktiva, väl gestaltade och hållbara livs- och arbetsmiljöer samt infrastruktur som värnar människors hälsa och trygghet.
- Genomföra en rättssäker och effektiv myndighetsutövning som bidrar till samhällsutvecklingen och värnar kommunens kultur-, natur-, och friluftsmiljöer.
- Bidra till att uppnå en ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk god hushållning av resurser, för nuvarande och kommande generationer.

Nuläge/utmaningar

Utveckling vägnät

Ombyggnationen av Ekerövägen leder tidvis till utmaningar i framkomligheten för biltrafiken. Ombyggnationen har pågått i flera år vilket bedöms ha en avsevärd påverkan på Ekeröborna. Kommunen har dessutom inlett åtgärder i det kommunala huvudnätet för förbättrad landskapsgestaltning, säkerhet, framkomlighet, dragning av nya ledningar och renoveringar bland annat vid Träkvista torg. Utöver ny- och ombyggnation

finns ett uppdrag att utreda övertagandet av drift från ett par vägföreningar. Ett ökat väghållaransvar kommer att påverka driftkostnader men ger också större rådgivet över vägnätet. 2024 antogs en gång- och cykelplan som kommer innebära förändringar i gång- och cykelnätet.

Ökade kostnader för drift

Till följd av en hög utvecklingstakt med flera nya hallar, serviceboenden och skolor, ökar kostnader för drift och underhåll, men också att förvaltningsorganisationen behöver bli större för att möta det ökade behovet. Samtidigt ökar fasta kostnader relaterade till bygg- och anläggningsprojekt så som avskrivningar och räntor på grund av att ränteläget har varit högt och att prisbasbeloppen höjts. För att täcka de ökade kostnaderna har interna och externa hyror höjts, för att i så stor utsträckning som möjligt täcka de ökade kostnaderna.

Digitalisering av information om samhällsbyggnad

De senaste åren har regeringen kommit med flera beslut gällande digitalisering av information inom samhällsbyggnadsprocessen. Samtidigt ökar användandet av AI för att analysera digital information, data, i syfte att effektivisera verksamheter. Sedan den 1 januari 2022 ska alla nya detaljplaner kunna tillgängliggöras och behandlas digitalt. Under vintern 2023/2024 gavs Boverket i uppdrag att ta fram ett stöd för hur offentliga aktörer kan använda byggnadsinformationsmodellering, BIM, för att effektivisera byggprocessen, fastighetsförvaltning och handläggning av ärenden om bygglov. För att kunna nyttja och analysera data, antingen manuellt eller genom AI, behöver den kategoriseras, klassas och digitaliseras. Fastighetsgränser behöver utredas och bestämmas av lantmäteriet vilket förknippas med en kostnad för kommunen och privata fastighetsägare. Utöver det behövs kompetensutveckling och systemstöd ibland annat framtagande och läsning av digitala detaljplaner och byggnadsinformationsmodeller.

Behov av utveckling av detaljplaneprocessen

I en revisorsrapport som kom i juni 2023 har PwC, på uppdrag av de kommunala revisorerna, granskat detaljplaneprocessen i Ekerö kommun. PwC menade bland annat att behov av förbättringsåtgärder finns avseende:

- System och rutiner för framtagande av detaljplaner.
- Ekonomiska och personella resurser för att utarbeta detaljplaner i den takt som fordras för att möta kommunens behov av bostäder, verksamhetslokaler och industritomter.
- Fördröjning i detaljplaneprocessen och i åtgärderna som vidtas för att minimera dessa.

Arbete för att nå kommunövergripande mål

Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Nämnderna ska tillhandahålla verksamhetslokaler och utemiljöer som möter behoven hos Mälaröborna och näringsliv samt besökare. I detta ingår välskötta och attraktiva parker, grönområden och vägar. Byggnadsnämnden ansvarar för att byggnader följer plan- och bygglagen, hanterar detaljplaner, trafikfrågor och bostadsanpassningar medan miljönämnden ansvarar för miljötillsyn och ser till att lagar och regler följs inom miljöområdet.

Utöver det som gäller för samtliga nämnder- och bolagsstyrelser ska samhällsbyggnadsnämnden, miljönämnden och byggnadsnämnden:

- Vidareutveckla myndighetsutövningen för att öka kundnöjdheten.
- Delta i arbetet för en effektiv lokalförsörjningsprocess.

(Summering av uppdrag från den kommunövergripande inriktningen)

- Fortsatt arbeta med att effektivisera processerna för samhällsbyggnad
- Stärka kvaliteten på drift, förvaltning och avtalsuppföljning gentemot upphandlade entreprenörer och exploateringsprojekt.

(Uppdrag utöver de i den kommunövergripande inriktningen)

Ett Ekerö som växer och lockar fler

Samhällsbyggnadsnämnden, byggnadsnämnden och miljönämnden har en central roll i utvecklingen av Ekerö kommun med ansvar för både planering och genomförande. Nämnderna hanterar strategisk planering, bostadsbyggande, infrastruktur och utemiljöer samt detaljplanering, exploateringsprojekt och samordning av stadsutvecklingsprojekt. I och med detta bidrar nämnderna till att skapa förutsättningar för att kommunen ska kunna växa och också att skapa en hållbar, trygg och attraktiv miljö för besökare, boende och företag i den växande kommun.

Utöver det som gäller för samtliga nämnder- och bolagsstyrelser ska samhällsbyggnadsnämnden, miljönämnden och byggnadsnämnden:

- Genomföra handlingsplaner för att förbättra mobiliteten i enlighet med trafikstrategin.
- I dialog med kommunstyrelsen ha ett fortsatt aktivt samarbete med Trafikverket och Region Stockholm för att förbättra trafiksituationen på kort och lång sikt.
- Skapa förståelse för näringslivets behov och beakta näringslivsutveckling tidigt i processen vid översikts- och detaljplanering.
- Beakta näringslivets behov och förutsättningar vid större infrastruktursatsningar, ombyggnation samt i planering av stadens trafikmiljö.
- Vidareutveckla myndighetsutövningen för att öka kundnöjdheten.

(Summering av uppdrag från den kommunövergripande inriktningen)

Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Samhällsbyggnadsnämnden tar hänsyn till klimat och miljön och hållbara lösningar i arbetet med övergripande planering och utveckling av kommunens infrastruktur och byggprojekt. Byggnadsnämnden ser till att byggprojekt följer miljölagar och regler samt bidrar till en hållbar utveckling. Miljönämnden har det övergripande ansvaret för miljötillsyn samt säkerställa att miljölagar följs. Genom att övervaka och reglera verksamheter som kan påverka luft, vatten och mark arbetar de med att skydda miljön. Tillsammans bidrar dessa nämnder till att skapa en mer miljövänlig och klimatneutral kommun. Nämnderna ska också löpande vidta åtgärder för att minska miljö- och klimatpåverkan samt skapa medvetenhet och engagemang inom sina egna verksamheter.

Utöver det som gäller för samtliga nämnder- och bolagsstyrelser ska samhällsbyggnadsnämnden, miljönämnden, byggnadsnämnden och kommunstyrelsen:

- Genomföra åtgärder enligt kommunens energistrategi och avfallsplan.
- Fortsatt utveckla laddinfrastruktur för den kommunala bilflottan.
- Möjliggöra för laddstationer för publik laddning samt etablera laddstationer i relation till ny lagstiftning.
- Inleda arbetet med ett program för hållbart byggande och förvaltning.
- Fortsatt fasa ut oljepannor som används för uppvärmning av kommunens lokaler.
- Vidta åtgärder för att energioptimera nya och befintliga lokaler, exempelvis genom tekniska lösningar och att optimera styrningen av uppvärmning och ventilation, utifrån ett kostnads-/nyttoperspektiv.

- Gör en initial bedömning av vilka existerande fastigheter som skulle kunna nyttjas för solceller, detta som en del av en fastighetsinventering.
- Stärka biologisk mångfald.
- Utföra åtgärder som förbättrar natur- och vattenmiljön med fokus på naturbaserade lösningar.

(Summering av uppdrag från den kommunövergripande inriktningen)

Kostnader/budgetramar

(tkr inkl int. transakt)	Budget 2024			Prognos 2024 per augusti			Budget 2025		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Politisk nämnd		-610	-610		-610	-610		-610	-610
<i>Lokaler, anläggningar, bostäder</i>		-272 157	-272 157		-304 273	-304 273			
Interna lokalhyror	252 234		252 234	252 234		252 234	276 072	-276 095	-23
Externa lokalhyror	19 669		19 669	24 169		24 169	27 003	-29 509	-2 506
Kommunens lokalbank		-3 218	-3 218					-2 221	-2 221
Övriga intäkter och kostnader		-18 898	-18 898				2 500	-25 800	-23 300
<i>Summa Lokaler, anläggning, bostäder</i>	<i>271 903</i>	<i>-294 273</i>	<i>-22 370</i>	<i>276 403</i>	<i>-304 273</i>	<i>-27 870</i>	<i>305 575</i>	<i>-333 625</i>	<i>-28 050</i>
<i>Ssumma Gata/Park</i>	<i>671</i>	<i>-33 856</i>	<i>-33 185</i>	<i>800</i>	<i>-35 624</i>	<i>-34 824</i>	<i>1 320</i>	<i>-44 245</i>	<i>-42 925</i>
Detaljplanering		-2 740	-2 740		-2 740	-2 740	3 090	-17 290	-14 200
Ersättning från kommunstyrelse							14 200		14 200
<i>Summa Detaljplanering</i>		<i>-2 740</i>	<i>-2 740</i>		<i>-2 740</i>	<i>-2 740</i>	<i>17 290</i>	<i>-17 290</i>	
Samhällsbyggnadsnämnden	272 574	-331 479	-58 905	277 203	-343 247	-66 044	324 185	-395 770	-71 585
Politisk nämnd		-832	-832		-832	-832		-832	-832
Samhällsbyggnadsförvaltn, del av	15 712	-22 535	-6 823	9 539	-18 212	-8 673	10 590	-18 238	-7 648
Byggnadsnämnden	15 712	-23 367	-7 655	9 539	-19 044	-9 505	10 590	-19 070	-8 480
Politisk nämnd		-372	-372		-342	-342		-372	-372
Samhällsbyggnadsförvaltn, del av	7 650	-11 628	-3 978	6 152	-11 210	-5 058	7 650	-11 968	-4 318
Miljönämnden	7 650	-12 000	-4 350	6 152	-11 552	-5 400	7 650	-12 340	-4 690

Budget 2025 för samhällsbyggnadsnämnden, byggnadsnämnden och miljönämndens är med utgångspunkt i Mittenstyrets politiska prioritering av resurser och bedömning om behov för grunduppdraget och styr mot utpekade mål och uppdrag.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens budget 2025 uppgår till nettokostnad 71,6 mnkr. Budget för entreprenadavtalens kostnader inom nämndens ansvarsområde är indexuppräknade.

Budgeten för delområde "lokaler, anläggningar och bostäder" innehåller objektens kalkylerade driftkostnader – avskrivning och internränta för investeringen, kostnader för inhyrda lokaler, media, försäkringar och larm, personalkostnader och underhållsbudget för hela beståndet. Sammantaget utgör de grunden för beräkningen av den interna lokalhyran som verksamhetsnämnderna betalar för de lokaler som disponeras. År 2025 är samhällsbyggnadsnämndens interna lokalhyresintäkt 276,1 mnkr. För de lokaler och bostäder som hyrs ut till annan hyresgäst än kommunens verksamheter, är hyresnivåerna reglerade i avtal. Extern hyresintäkt är beräknad till 27 mnkr i budget 2025.

Budget för delområde "lokaler, anläggningar och bostäder" inkluderar även kostnader relaterat nämndens fastighetsansvar och förvaltningsorganisation. Kostnaden för de lokaler som idag finns i lokalbanken, resurs för kostnader för utrangering ur anläggningsregistret i samband med löpande underhåll och reinvesteringar

i lokaler och anläggningar samt driftkostnader som identifieras i samband med större investeringsprojekt. I budget 2025 ingår även 500 tkr för att genomföra en behovsanalys för fastighetssystem.

Budget för delområde "gata, park" innehåller år 2025 även resurser för åtgärder som är av mer engångskaraktär. Ett av kommunens bullerplank är i dåligt skick och behöver ersättas vilket utpekats i 2025 års investeringsbudget. Relaterade driftkostnader som rivning av befintligt plank ingår i budgeten med 600 tkr. Kostnad för utrangering i anläggningsregister av bokfört värde av befintligt plank är inordnad i kommunstyrelsens budget. I budgeten ingår för år 2025 även tillkommande resurs med totalt 4 135 tkr för kommunala driftkostnader relaterat investeringsprojekten i Sandudden, vid Bryggavägen och även i Stenhamra. Budgeten medger att dagvattenutredning (Träkvistavallens p-yta) kan göras, 300 tkr.

Budget 2025 för delområde "gata, park" förutsätter:

- Lekplatserna ska i enlighet med lekplatsplanen fortsätta att byggas om. Det innebär att i samband med ombyggnation och ersättning av redskap behöver kostnader för olika alternativ prövas.
- Sopsaltningen fortsätter att framöver vara på samma nivå som under år 2024.
- Resurser för beläggningen på motionsspår är 2025 på samma nivå som i budget 2024.
- Inriktning mer anpassad snöröjning till lokala förhållanden.

Omfattningen av uppdraget delområde "detaljplanering" är i budget 2025 beräknad till 17,3 mnkr. Resurs för kommunala detaljplaner där kommunen är beställare motsvarar 14,2 mnkr. I budgeten har bedömts att exploatörsdrivna detaljplaner ger intäkt om 3,1 mnkr under 2025.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämndens budget 2025 uppgår till nettokostnad 8,5 mnkr. Inbromsningen och framflyttning i tid av bostadsproduktion och andra följd effekter av lågkonjunkturen har resulterat i lägre inflöde av ärenden. Det kommer till uttryck även i årets ekonomiska prognos. Intäktsbudgeten vilar på en bedömning av ärendeinflödet, antal och typ av ärenden. Kostnadsbudgeten är i förhållande till ärendemängden och förvaltningens övriga uppdrag. Budget 2025 förutsätter en anpassning av verksamheten till en lägre ärendemängd.

Miljönämnden

Miljönämndens budget 2025 motsvarar nettokostnad 4,7 mnkr. Det finns ekonomiska utmaningar i verksamheten relaterat uppdrag och uppgifter. Prognos innevarande är underskott.

7.3 Barn- och utbildningsnämnden

Grunduppdrag

Övergripande ansvarar barn- och utbildningsnämnden för följande:

- Förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, fritidsklubb, pedagogisk omsorg, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola.
- Kommunal vuxenutbildning, svenskundervisning för invandrare, särskild utbildning för vuxna samt kommunens arbetsmarknadsavdelning.
- Aktivitetsansvar för ungdomar i kommunen som inte går i gymnasieskola eller anpassat gymnasium och som inte fyllt 20 år.
- Skolskjutsverksamhet, måltidsverksamhet i förskola och skola samt elevhälsa. Barn- och utbildningsnämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan.
- Myndighetsutövning, bevakning av skolplikt, bevilja tillstånd, utöva tillsyn och ge bidrag till fristående verksamheter i enlighet med Skollag och skolförordningar

- Investeringar, kapacitetsplanering och skolorganisation inom verksamhetsområdet.
- Övriga uppgifter utifrån hemkommuns- och huvudmannauppgiften utifrån skollag och kommunallag.

Nuläge/utmaningar

Trygghet och studiero

Ekerös elever skattar frågor kring trygghet och studiero lägre än de flesta likande kommuner. Generellt är flickor mer missnöjda med trygghet och studiero än pojkar. Sedan 2022 har nya frågor formulerats i Skolin- spektionens enkät, varför trend bakåt inte går att se. Resultatet visar dock flera förbättringsområden som exempelvis trygghet, studiero och undervisningens tillgänglighet.

Skolfrånvaro samt psykisk ohälsa bland barn och unga

Den psykiska ohälsan bland barn och unga ökar i samhället i stort och så även i Ekerö kommun. Antalet indivi- der med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar blir allt fler, och antalet elever med omfattande och problematisk skolfrånvaro ökar. Läsåret 22/23 hade drygt 65 elever mer än 50 procent frånvaro. Nationell statistisk för skolfrånvaro saknas, men bedömningen är att majoriteten av Sveriges skolhuvudmän ser en liknande utveckling. Elever med omfattande frånvaro behöver resurskrävande och samordnade individuella insatser. För att möta denna utveckling behöver samverkan ytterligare stärkas mellan barn och utbildnings- nämnden, kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden men också med regionen och polisen.

Behov av tidiga och förebyggande insatser

Samhällsutvecklingen, minskad läsförmåga hos elever i riket och skolans större ansvar för brottsförebyg- gande arbete, samt förslaget kring ny socialtjänstlag, påverkar förstås skolverksamheten till stor del. Ett större fokus behöver läggas på tidiga och förebyggande insatser som en nyckel för långsiktig skolframgång, men även på utveckling av undervisningen, samverkan mellan skola, hälso- och sjukvård, socialtjänst och fritidsverksamhet samt elevhälsans kompetens.

Lärförsörjning och förutsättningar för lärare

En annan faktor enligt Skolverkets statistik samt fackliga organisationer är lärares arbetsbelastning. Beho- vet kvarstår av att arbeta med arbetsmiljön, uppdraget och utveckling av dessa för att säkra både lärares och övriga medarbetares trivsel och förutsättningar att utföra sitt uppdrag på ett adekvat sätt. Enligt Sveri- ges Kommuner och Regioner är behovet av behöriga lärare fortsatt stort. Skolverket menar dock att beho- vet inte ökar i lika stor utsträckning och höga tempo som man tidigare trott.

Utveckling av digital infrastruktur såväl som användning av analoga läromedel

Digitaliseringen har över tid inneburit en effektivisering av verksamheten på olika sätt, och har stärkt möj- ligheterna för lärare att arbeta adekvat med bedömning, tillgänglig undervisning och i dialog med vårdnads- havare. Nu kommer även nationella proven att skrivas digitalt vilket har krävt stora insatser från organisat- ionen att möjliggöra detta.

Dock ser verksamheten behov av både utveckling av den digitala infrastrukturen och ett behov av ännu mer fokus på analoga läromedel, vilken även harmonierar med senaste riktlinjerna från FHM gällande barns an- vändande av skärm på fritiden, detta dubbla fokus kan dock komma att bli mer resurskrävande. Arbete för att nå kommunövergripande mål

Lokaler och skolpeng

Kostnadsutvecklingen av skolpengen kommer öka framöver då utbyggnad av förskolor och skolor innebär ökade lokalkostnader och ökade kostnader för investeringar i inventarier. Samtidigt blir det fler enheter

med färre barn/elever, vilket i sin tur leder till en generell kostnadsökning per barn/elev. Den ökande skolpengen utbetalas efter likvärdighetsprincipen och därmed till externa utförare, vilket även det driver på kostnadsutvecklingen.

Särskilt stöd

Utvecklingen av kostnad för barn/elever i behov av särskilt stöd kan komma att öka då det i juli 2024 har kommit ett förtydligande kommit kring vilka stödåtgärder som ger rätt till tilläggsbelopp, denna skrivning kan till vissa delar ses som mer "generös" i sin tolkning av vilka insatser och åtgärder som kan generera tilläggsbelopp jämfört med tidigare lagstiftning.

Sammanfattning utmaningar

Den ekonomiska situationen kommande år kommer ställa stora krav på barn- och utbildningsförvaltningen. Att göra prioriteringar med målsättning att skapa minimal påverkan på kvalitet samt en bibehållen god arbetsmiljö kommer att kräva mycket av medarbetare på förvaltningen, inte minst ledarskapet på alla nivåer.

En annan stor utmaning kommande år är färre barn och elever utifrån mindre antal födda barn och framflyttade byggplaner för nyproducerade bostäder. Eftersom verksamheternas lokaler behöver renoveras och nya byggas finns risk för överkapacitet under längre tid.

Arbete för att nå kommunövergripande mål

Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Barn- och utbildningsnämnden har ansvaret att driva skolor och förskolor av hög kvalitet, med målet att alla barn ska lyckas i skolan. Genom att fokusera på grunduppdraget och kärnverksamheten, samt processerna inom detta, kan god måluppfyllelse utifrån välfärdsuppdraget uppnås. Trygghet, tidiga insatser, en god undervisning, adekvata lärmiljöer, studiero och medarbetare som trivs är framgångsfaktorer för en kvalitativ verksamhet.

Utöver det som gäller för samtliga nämnder- och bolagsstyrelser ska barn- och utbildningsnämnden:

- Delta i arbetet lett av socialnämnden med att skapa förutsättningar för effektiv omställning till den nya socialtjänstlagen samt ytterligare stärka de tidiga och förebyggande insatserna, detta utifrån en läges- och behovsanalys.
- Fortsatt satsa på elevhälsa och särskilda undervisningsgrupper
- Utveckla samverkan med socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden och fritidsnämnden samt externa parter som regionen och polisen, i syfte att möta utmaningar med barn och unga som har behov av särskilt stöd.
- Kartlägga och fortsätta utveckla lärares undervisning samt skolornas arbete med läs- och skrivinläring samt utöka samarbetet med skolbiblioteken och fortsätta använda olika typer av läromedel som resurser i lärandet.
- Fortsätta utveckla det närvarofrämjande arbetet gällande elever i åldern 16–20 år
- Fortsatt utveckla medarbetares kompetens kring begåvning, kognitiva funktioner och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) i alla klassrum, fritidshem och förskolor.
- Tillsammans med eleverna se över och föreslå förbättringar i arbetsmiljön i skolan.
- Säkerställa att tillgänglighetskrav i lokaler följs utifrån verksamhetens och brukarens behov.

(Uppdrag utöver de i den kommunövergripande inriktningen)

Ett Ekerö som växer och lockar fler

Barn- och utbildningsnämnden i Ekerö kommun fortsätter utveckla sina kvalitativa verksamheter, med medarbetare som trivs och barn- och elever som lyckas, samt skapar ändamålsenliga lokaler med inspirerande och utvecklande lärmiljöer. Detta kan locka fler barnfamiljer att flytta till och bosätta sig på Ekerö. Arbetet ska bidra till den långsiktiga visionen för kommunens utveckling.

Mer konkreta uppdrag för barn- och utbildningsnämnden inom detta målområde framgår av det som åligger samtliga nämnder och bolagsstyrelser (se avsnitt 4.2)

Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Barn- och utbildningsnämnden i Ekerö kommun ska genom kärnuppdraget i läroplaner och skollag fortsätta arbeta med att utbilda barn- och elever inom hållbarhet, socialt ansvar och en klimatsmart framtid, samtidigt som arbetet utvecklas inom valda delar, såsom projektet "Diet for a green planet" och kemikaliesmarta miljöer i förskola och skola. Nämnden ska också löpande vidta åtgärder för att minska miljö- och klimatpåverkan samt skapa medvetenhet och engagemang inom sina egna verksamheter.

Utöver det som gäller för samtliga nämnder- och bolagsstyrelser ska barn- och utbildningsnämnden:

- I dialog med kultur och fritidsnämnden undersöka möjligheten att införa ett system, dels för återbruk inom kommunorganisationen av exempelvis möbler, dels av sport- och fritidsutrustning. Syftet är också att främja sysselsättning och arbetslivserfarenhet för vuxna personer med det behovet.
- Vidta åtgärder för att minska matsvinn

(Summering av uppdrag från den kommunövergripande inriktningen)

Kostnader/budgetramar

(tkr inkl int. transakt)	Budget 2024			Prognos 2024 per augusti			Budget 2025		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Politisk nämnd		-592	-592		-592	-592		-592	-592
Barn- och utbildningsförvaltning	129 836	-1 025 954	-896 118	150 692	-1 027 810	-877 118	150 315	-1 050 926	-900 611
Interna lokalkyror		-118 879	-118 879		-118 879	-118 879		-134 297	-134 297
Barn- och utbildningsnämnden	129 836	-1 145 425	-1 015 589	150 692	-1 147 281	-996 589	150 315	-1 185 815	-1 035 500

Budgeten beräknas med utgångspunkt i Mittenstyrets politiska prioritering av resurser och bedömning om behov för att fullfölja grunduppdraget och styra mot utpekade mål och utveckling i övrigt. Budget 2025 är beräknad till 1 035,5 mnkr, varav interna lokalkostnader utgör 134,3 mnkr.

Befolkningsprognosen för aktuella målgrupper, inom nämndens ansvarsområde, är väsentlig för beräknade kostnader i budgeten. Den tidigare befolkningsprognosen som budget 2024 utgick från har i hög grad omvärderats utifrån befolkningsutvecklingen under 2023 och perioden 2024 till och med juli månad. Budget 2025 baserar på prognos med färre antal unga Ekeröbor i förskole- och grundskoleålder än vad som var fallet i då aktuell befolkningsprognos för ett år sedan. Den förändrade befolkningsutvecklingen visar sig även i barn- och utbildningsnämndens ekonomiska prognos för år 2024 med överskott jämfört budget där 13 mnkr av prognosticerat överskott är en följd av färre barn och elever i förskola och grundskola. Det påverkar direkt även underlag för beräkningar av budget 2025. Utifrån nuvarande prognos om befolkningsutveckling reduceras nämndens budget 2025 med 15 mnkr jämfört budget 2024 för att bättre stämma överens med bedömningen om antal barn och elever i förskola och skola.

Budget 2025

- Är i förhållande till budget 2024 kostnadsmässigt anpassad till ett lägre antal barn i förskola och skola motsvarande 15 mnkr i prisnivå 2024. Samtidigt med en fortsatt mindre ökning av antal i gymnasieskola.
- Verksamhetens interna lokalkostnader ökar i budget 2025 till 134,3 mnkr att jämföra med budget 2024 motsvarande 118,9 mnkr. Genomförda investeringar i verksamhetslokaler ökar nämndens kostnadsnivå 2025.
- Budgetramen medger en prisuppräknings motsvarande indexuppräknings med PKV (pris kommunal verksamhet). En kostnadsökning från 2024 med 3,2 % till år 2025 för volymrelaterad ersättning, dvs kostnadsvolymer i budget för peng i förskola, grundskola och fritidsverksamhet.
- Budgeten inkluderar en högre intäkt genom att barn- och utbildningsnämnden har beslutat om förändrad terminsavgift för deltagande i fritidsklubb.
- Budgeten innehåller en bedömning över vilka riktade statsbidrag som troligen kommer att erhållas och en bedömning om relaterade kostnader.
- Förvaltningen genomför resurseffektiviseringar i övriga verksamhetskostnader för att anpassa omfattningen 2025 för ett lägre antal barn och elever i verksamheten jämfört vad som ingår i budget 2024.

Prioriterat utvecklingsarbete utifrån utmaningar för verksamhetsutveckling för att möta verksamhetens utmaningar och den politiska riktningen ska ske inom budgetram. Risk finns för att förändringsarbete i organisationen kan ta längre tid utan särskilda resursförstärkningar. Risk finns i budget 2025 för ett annat antal barn och unga i verksamheten som i kommande års redovisning kommer att påverka redovisade kostnader och intäkter.

Barn- och utbildningsnämndens budgetram 2025 förutsätter:

- En anpassning av omfattningen av öppna förskolans verksamhet till att antalet i målgruppen är färre, en "volymjustering".
- En översyn av nuvarande riktlinjer för beviljande av skolskjuts/ busskort som idag är mer generösa än vad skollagen anger.
- Tillgång till skolbiblioteken är en viktig del av skolans uppdrag, men även skolbiblioteksorganisationen behöver anpassas till att antalet elever är färre än de antal som varit budgeterade de senaste åren. Om Ekerö kommun framöver får möjlighet att erhålla statsbidrag för skolbibliotek kan nämnden överväga en resursförstärkning av skolbibliotek finansierat med nytt statsbidrag.

7.4 Socialnämnden

Grunduppdrag

Socialnämnden ansvarar för kommunens samlade socialtjänst, det vill säga uppgifter vad gäller äldreomsorg, insatser till personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg. Nämnden ansvarar även för mottagande av nyanlända invandrare och ensamkommande asylsökande barn.

Övergripande ansvarar socialnämnden för följande uppgifter:

- Att myndighetsutövning sker på ett likvärdigt och rättssäkert sätt.
- Att insatser och tjänster i egen regi samt via externa utförare utförs med god kvalitet.
- Ett effektivt resursutnyttjande av tjänster och verksamheter som motsvarar behoven.
- Att samverka med andra huvudmän och organisationer så att de samlade insatserna för den enskilde har god kvalitet och bidrar till att denne kan leva ett självständigt liv.

Nuläge/utmaningar

Ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen beräknas träda i kraft i juli 2025 vilken innebär att kommunen ska vara mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad. Den nya socialtjänstlagen kommer sannolikt att innebära en omställning av kommunens verksamhet och organisationsformer. Vid sidan av socialnämnden har lagförslaget framför allt en påverkan på kultur- och fritidsnämnden och barn- och utbildningsnämnden. Statsbidrag är aviserade (årligen 2024–2028) för att stödja kommunerna i omställningsarbetet till framtidens socialtjänst.

Utredningar och andra lagförslag

Regeringen har utöver ny socialtjänstlag lagt fram flera utredningar och lagförslag som syftar till att utveckla socialtjänsten förutsättningar. Bland dessa finns ett tjugotal pågående eller nyligen avslutade utredningar med stor påverkan på den sociala barn- och ungdomsvården; ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans, ny sekretesslagstiftning och ny lag om kommunernas brottsförebyggande ansvar, samsjuklighetsreform och reformerat skyddat boende för våldsutsatta samt en bred översyn av ekonomiskt bistånd. Pågående utredningar kan komma att medföra påverkan på socialtjänstens uppdrag, allt i takt med att beslut om dessa förslag fattas.

Flyktingar enligt massflyktsdirektivet och anvisningar

Lagrådsremissen *Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd* är ett av de lagförslag som kan påverka Socialnämndens arbete genom att de som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare. Lagförslaget föreslås träda i kraft 1 november 2024.

När EU i juni 2024 meddelade att massflyktsdirektivet förlängs föranledde det till att de personer som har haft uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet i två år får möjlighet att folkbokföra sig. Därmed har de rätt till insatser från kommunen och omfattas inte längre av Lag om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA).

Utifrån regeringens intention att flyktingar i kommunboenden ska kunna bo kvar har antalet anvisningar reviderats. Kommunantalet är uppskrivet till 94 individer, varav 80 är individer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i kommunala boenden eller i eget anordnat boende i kommunen. De övriga 14 individerna avser mottagande enligt Lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning som aviserats sedan tidigare.

Omställning god och nära vård

God och nära vård är ett övergripande mål för den omställning som sker och som syftar till att patienten ska få en god, nära och samordnad vård. Primärvården ska vara navet i vården och samspela med övrig hälso- och sjukvård samt med socialtjänst. En regional handlingsplan för omställningen gäller år 2024–2030. Utifrån denna ska en lokal handlingsplan för omställningen i Ekerö tas fram inklusive aktiviteter på lokal nivå.

Barn, unga och unga vuxna

Den psykiska ohälsan bland barn, unga och unga vuxna ökar i samhället i stort och så även i Ekerö kommun. Antalet individer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar blir allt fler, och antalet barn och unga med skolfrånvaro ökar. För att möta denna utveckling behöver samverkan ytterligare stärkas såväl inom kommunen, med barn och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden, men också med regionen och med polisen.

Kompetensförsörjning i relation till demografi

Antalet invånare över 80 år bedöms öka. Den ökande andelen äldre inkluderar även personer med funktionsvariationer och andra stödbehov. Detta kommer att öka behovet av välfärdstjänster och utmana kommunens uppdrag och arbetssätt.

Samtidigt kommer ökningen av andelen personer i arbetsför ålder att plana ut. Under innevarande mandatperiod väntas andelen personer i arbetsför ålder endast öka med 3%. För att möta denna utveckling krävs både mer resurser till äldreomsorgen, ett fortsatt arbete med att säkra kompetensförsörjningen och utveckla verksamheterna inom nämnden för en mer effektiv resursanvändning samt i övrigt satsningar på välfärdsteknik.

Ökad självförsörjning

Ekerö har generellt en låg arbetslöshet bland invånarna. Det finns dock en relativt stor grupp som under lång tid stått utanför arbetsmarknaden av olika skäl. En del av dessa personer har idag sysselsättning via socialtjänsten, men skulle med rätt förutsättningar kunna ta ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Lokalförsörjning

Socialnämnden är beroende av tillgång till ändamålsenliga lokaler för att kunna bedriva sina verksamheter. För att tillgodose detta på ett sätt som är långsiktigt hållbart, ur såväl ett socialt som ett ekonomiskt perspektiv. Nämnden fastställer årligen en lokalförsörjningsprognos där det bl a framgår att behov finns av att öka kapaciteten vad gäller platser i vård- och omsorgsboende samt bostad med särskild service LSS. Dessutom finns behov av långsiktiga lokallösningar för daglig verksamhet inom LSS. Socialnämnden har även behov av bostäder på den reguljära bostadsmarknaden i form av tränings- och försökslägenheter.

Arbete för att nå kommunövergripande mål

Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Socialnämndens förebyggande arbete syftar till att skapa trygghet för både de som behöver stöd och deras anhöriga samt för kommunens invånare i stort. Verksamheten kännetecknas av rättssäker myndighetsutövning samt kvalitet i de insatser och tjänster som erbjuds. Verksamheten utvecklas utifrån kommuninvånarnas behov och i överensstämmelse med lagstiftning, vetenskap och beprövad erfarenhet.

Utöver det som gäller för samtliga nämnder- och bolagsstyrelser ska socialnämnden:

- Satsa på välfärdsteknik i syfte att öka användning av välfärdstekniska lösningar för att kunna möta kompetensutmaningen.
- Skapa förutsättningar för effektiv omställning till den nya socialtjänstlagen samt ytterligare stärka de tidiga och förebyggande insatserna, detta utifrån en läges- och behovsanalys och i samverkan med barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden.
- Stärka den enskildes möjligheter att få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg
- Gemensamt med andra aktörer ta fram prioriteringar för ökad kvalitet i vård och omsorg för våra brukare. Stärka samverkan inom nämnden, kommunen och med regionen för en personcentrerad vård och omsorg.
- Fortsatt utveckla arbetet med samverkan för att möta barn och unga i behov av stöd, tillsammans med barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt externa parter som regionen och polisen.
- Stärka stödet till brukare/klienter att närma sig reguljär arbetsmarknad eller få annan meningsfull sysselsättning.
- I samarbete med berörda nämnder vidta åtgärder för att säkerställa ändamålsenliga lokaler.
- Säkerställa att tillgänglighetskrav i lokaler följs utifrån verksamhetens och brukarens behov.

(Uppdrag utöver de i den kommunövergripande inriktningen)

Ett Ekerö som växer och lockar fler

Socialnämndens ska planera för att kunna möta det framtida behovet av stöd och insatser i linje med växande befolkning och förändrad demografi. Nämndens arbete ska bidra till och följa den långsiktiga visionen för kommunens utveckling.

Mer konkreta uppdrag för Socialnämnden inom detta målområde framgår av det som åligger samtliga nämnder och bolagsstyrelser (se avsnitt 4.2)

Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Socialnämnden ska löpande vidta åtgärder för att minska miljö- och klimatpåverkan samt skapa medvetenhet och engagemang inom sina egna verksamheter.

Utöver det som gäller för samtliga nämnder- och bolagsstyrelser ska socialnämnden:

- Vidta åtgärder för att minska matsvinn

(Summering av uppdrag från den kommunövergripande inriktningen)

Kostnader/budgetramar

(tkr inkl int. transakt)	Budget 2024			Prognos 2024 per augusti			Budget 2025		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Politisk nämnd		-1 283	-1 283		-988	-988		-1 283	-1 283
Socialförvaltning	90 629	-670 604	-579 975	99 388	-666 558	-567 170	95 180	-690 849	-595 669
Interna lokalhyror		-57 785	-57 785		-57 785	-57 785		-59 948	-59 948
Socialnämnden	90 629	-729 672	-639 043	99 388	-725 331	-625 943	95 180	-752 080	-656 900

Budgeten har beräknats med Mittenstyrets politiska prioritering av resurser och bedömning om behov för att fullfölja grunduppdraget och styra mot utpekade mål och utveckling i övrigt. Budget 2025 är beräknad till 656,9 mnkr, varav interna lokalkostnader utgör 59,9 mnkr.

Budget 2025

- Är i förhållande till budget 2024 kostnadsmässigt anpassad till att befolkningsprognosen visar ett högre antal invånare i målgruppen äldre med en kompletterande bedömning om behov av kommunala tjänster och därmed kostnader inom socialtjänsten. Budget 2025 medger en tillkommande volymrelaterad kostnad om 7,8 mnkr i prisnivå 2024. Volymökningen i budgetram 2025 kan vara undervärderad och utgör därmed en risk vad gäller volym samt även att omfattning kan förändras utifrån enskilda behov och ärenden.
- Verksamhetens interna lokalkostnader i budget 2025 till 59,9 mnkr. Förändringen jämfört budget 2024 är i första hand en följd av kostnadsuppräknig för befintliga lokaler och inte för 2025 några helt nya verksamhetslokaler.
- Den kalkylerade budgetramen medger en prisuppräknig motsvarande indexuppräknig med PKV (pris kommunal verksamhet). En kostnadsökning från 2024 med 3,2 % till år 2025 för volymrelaterad ersättning. Samtidigt som budgeterade kostnader för verksamheten anpassas utifrån effektiviseringar och hur ersättningsnivåer regleras enligt lag eller i avtal.
- Budgeten innehåller en bedömning över vilka riktade statsbidrag som troligen kommer att erhållas och en bedömning om relaterade kostnader. Ett mer omfattande statsbidrag är "äldresatsningen" och i budgeten ingår antagande om ett bidrag på 9,9 mnkr.
- Budgeterade kostnader för personbundna transporter är högre i budget 2025 än i budget 2024 som då pekades ut som ett riskområde ekonomiskt och har visat sig vara undervärderad 2024.

- Förvaltningen införlivar i budget 2025 positiva ekonomiska effekter som ger lägre kostnad av det fortsatta arbetet med tydlig styrning för att ytterligare resurseffektivisera organisationen och med verksamhetsutveckling.

Prioriterat utvecklingsarbete utifrån utmaningar för verksamhetsutveckling för att möta verksamhetens utmaningar och den politiska riktningen ska ske inom budgetram. Risk finns för att förändringsarbete i organisationen kan ta längre tid utan särskilda resursförstärkningar.

7.5 Kultur- och fritidsnämnden

Grunduppdrag

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter syftar till att skapa goda förutsättningar för kultur- och fritidsverksamhet inom olika områden för kommunens invånare.

Övergripande ansvarar kultur- och fritidsnämnden för följande uppgifter:

- Biblioteksverksamhet och programverksamhet för kulturella aktiviteter
- Kulturskola
- Fritidsgårdsverksamhet och uppsökande verksamhet för unga
- Drift av idrottsanläggningar
- Kulturmiljöer och -byggnader såsom kultur- och konferensanläggningen Ekebyhovs slott
- Samordna ungdomsfrågor och arbeta med ungas delaktighet och inflytande
- Kommunens konstinnehav och konstnärlig gestaltning av allmänna platser och offentliga miljöer.

Nuläge/utmaningar

Nöjdhet med kultur- och nöjesliv

Ekerö ligger något lägre än andra kranskommuner till Stockholm när det gäller nöjdhet med kultur- och nöjesliv; 42 procent jämfört med 48 procent för andra kranskommuner. På riksnivå är motsvarande siffra 67 procent. Resultatet gäller framför allt arbetet för att främja det lokala kulturlivet samt utbudet av kultur, träffpunkter för äldre samt utbudet av lekplatser och parklekar.

Avvikelse i fritidsklubb och fritidsgård

Den psykiska ohälsan bland barn och unga ökar i samhället i stort och så även i Ekerö kommun. Antalet individer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar blir allt fler, och antalet barn och unga med skolfrånvaro ökar. Vid hotfullt språk, våldsamt beteende eller drogpåverkan görs en så kallad avvikelsehantering av fritidsklubbs-/ fritidsgårdspersonalen. Mellan 2022 och 2023 har tiden som lagts på avvikelsehanteringar ökat med ca 190%. Även antalet orosanmälningar till socialtjänsten har ökat, samtidigt som antal besökare i verksamheten minskat. Tidiga och förebyggande insatser är en nyckel för att lyckas senare i livet. Detta sätter fokus på behovet av stärkt samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet.

Elevunderlag i kulturskolan

Kulturskolans elever har en överrepresentation av barn med socioekonomiskt starka förutsättningar. Statistik från Kulturrådet visar att 89% av eleverna i Kulturskolan har högutbildade föräldrar. Motsvarande siffra för riket och länet ligger på samma nivåer. Detta innebär att behov av fortsatt arbete för att bredda verksamhetsutbud och elevunderlag kvarstår. Kulturskolans elevantal sjönk under pandemin men är under vårterminen 2024 tillbaka på samma nivåer som innan.

Biblioteket som mötesplats

Biblioteksbesökarnas beteende och behov har förändrats. Fler personer söker sig till biblioteket med frågor och önskemål som inte är biblioteksrelaterade och biblioteket som ett av samhällets få öppna mötesplatser innebär problematik som kräver annan kompetens att hantera. Utvecklingen konstateras i hela Sverige, något som lett till att vissa kommuner anställt så kallade bibliotekssociomer. Frågan handlar också om personer som vill ha hjälp att hantera digitala, privata ärenden, exempelvis i relation till bank och till Försäkringskassan, asylärenden eller kontakt med sjukvården.

Arbete för att nå kommunövergripande mål

Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Kultur- och fritidsnämnden har ansvaret att verka för ett rikt fritidsliv i kommunen för alla, genom ett brett utbud av kultur, idrotts- och friluftsmöjligheter. I detta ingår att verka för trygga mötesplatser med hög kvalitet och ett starkt lokal- och civilsamhälle med goda förutsättningar för föreningslivet. Ett särskilt fokus ligger på seniorer och på barn och unga, inklusive att bidra till trygga uppväxtvillkor.

Utöver det som gäller för samtliga nämnder- och bolagsstyrelser ska kultur- och fritidsnämnden:

- Tillgängliggöra kulturarvet och öka platsernas attraktivitet.
- Marknadsföra Ekebyhovs slott för en bredare målgrupp genom att utveckla en fristående webbplats.
- Fortsatt arbeta med att utveckla bibliotek till trygghetspunkt, i syfte att ge stöd och information vid en samhällsstörning, i samverkan med kommunstyrelsen.
- I samverkan med kommunstyrelsen se över möjligheten att utveckla bibliotekets roll som informationspunkt, exempelvis rörande turism.
- Delta i arbetet lett av socialnämnden med att skapa förutsättningar för effektiv omställning till den nya socialtjänstlagen samt ytterligare stärka de tidiga och förebyggande insatserna, detta utifrån en läges- och behovsanalys.
- Fortsatt utveckla verksamheten som en resurs för att främja psykisk och fysisk hälsa och utveckla samverkan med socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt externa parter som regionen och polisen, i syfte att möta utmaningar med barn och unga som har behov av särskilt stöd.
- Utveckla kompetensen kring begåvning, kognitiva funktioner och neuropsykiatriska funktionsnedläggningar (NPF) för att tillgängliggöra verksamheten för alla.
- Säkerställa att tillgänglighetskrav i lokaler följs utifrån verksamhetens och brukarens behov.

(Uppdrag utöver de i den kommunövergripande inriktningen)

Ett Ekerö som växer och lockar fler

Kultur- och fritidsnämnden har ansvaret att planera för att möta framtida behov av verksamhet inom ramen för sitt grunduppdrag, i linje med en växande befolkning. Ett rikt fritidsliv i kommunen, trygga mötesplatser, ett starkt lokal- och civilsamhälle och konstnärlig gestaltning i nya kommunala byggnader och tätorter samt trygga uppväxtvillkor för barn och unga bidrar också till Ekerö kommuns attraktivitet. Nämndens arbete ska bidra till den långsiktiga visionen för kommunens utveckling.

Mer konkreta uppdrag för kultur- och fritidsnämnden inom detta målområde framgår av det som åligger samtliga nämnder och bolagsstyrelser (se avsnitt 4.2).

Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Kultur- och fritidsnämnden ska löpande vidta åtgärder för att minska miljö- och klimatpåverkan samt skapa medvetenhet och engagemang inom sina egna verksamheter.

Utöver det som gäller för samtliga nämnder- och bolagsstyrelser ska kultur- och fritidsnämnden:

- Delta i arbetet som drivs av barn- och utbildningsnämnden för att undersöka möjligheten att införa ett system, dels för återbruk inom kommunorganisationen av exempelvis möbler, dels av sport- och fritidsutrustning. Syftet är också att främja sysselsättning och arbetslivserfarenhet för vuxna personer med det behovet.
- Vidta åtgärder för att minska matsvinn

(Summering av uppdrag från den kommunövergripande inriktningen)

Kostnader/budgetramar

(tkr inkl int. transakt)	Budget 2024			Prognos 2024 per augusti			Budget 2025		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Politisk nämnd		-406	-406		-406	-406		-406	-406
Kultur- och fritidsförvaltning	29 966	-76 493	-46 527	30 660	-77 187	-46 527	29 840	-78 995	-49 155
Interna lokalhyror		-61 560	-61 560		-61 560	-61 560		-67 919	-67 919
Kultur- och fritidsnämnden	29 966	-138 459	-108 493	30 660	-139 153	-108 493	29 840	-147 320	-117 480

Budgeten vilar på Mittenstyrets politiska prioritering av resurser och bedömning om behov för att fullfölja grunduppdraget och styra mot utpekade mål, uppdrag och övrig utveckling. Budget 2025 uppgår till nettokostnad 117,5 mnkr, varav interna lokalkostnader ianspråktar 67,9 mnkr

Budget 2025

- Beräkningen innefattar med delårseffekt år 2025 högre kostnader i och med att idrottshallen på Bryggavägen blir klar och börjar användas, driftkostnad och högre aktivitetsstöd genom den tillkommande anläggningen.
- Budgeterad intäktsnivå inom kulturskolan är något övervärderad 2024 och anpassas till 2025 till mer realistisk nivå som speglar verksamhetsutbudet.
- Förvaltningen bedömer att det går att pausa nyinköp av konst ("lös konst, ej fast monterad eller är något som är relaterat den konstnärliga gestaltningen) för att fokusera på befintligt konstinnehav.

Några prioriterade utvecklingsuppdrag utifrån den politiska riktningen ska ske inom ram, men uppdraget genomförs i annan form. Mittenstyret förstärker budget 2025 med

- resurs för arbetet med världsarven samt
- för att införa en fristående webbplats för Ekebyhovs slott.

7.6 Central politisk organisation, valnämnd, revision och överförmyndare

(tkr inkl int. transakt)	Budget 2024			Prognos 2024 per augusti			Budget 2025		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Central politisk organisation	632	-16 422	-15 790	632	-15 572	-14 940	632	-16 432	-15 800
Valnämnd		-3 210	-3 210		-2 970	-2 970		-40	-40
Revisionen	4	-1 204	-1 200	4	-1 184	-1 180	4	-1 204	-1 200
Överförmyndaren	20	-3 275	-3 255	20	-2 865	-2 845	20	-3 120	-3 100

Budgetberäkningen utgår från KFS 04:1 Bestämmelser om ekonomiska ersättningar till förtroendevalda och politiska organisationer.

Central politisk organisation omfattar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen med dess utskott och råd, kommunalråd, politiska sekreterare, partistöd och för samtliga relaterade kostnader. En mindre post för valnämnden finns upptagen i budget för att möjliggöra förberedande sammanträden inför valet 2026.

Revisionens budget bereds av kommunfullmäktiges presidie. Eventuella förändringar av budget 2025 jämfört budget 2024 ska kompletteras senare i budgetberedningen (2024-10-08).

Överförmyndarens inklusive överförmyndarkansliets budget innehåller en kostnadsanpassning med 250 tkr lägre budgetram jämfört en framskrivning av kostnader från budget 2024. Under flera år har årliga överskott redovisats och då även för kostnader för arvoden till ställföreträdare. Den kommunala kostnaden har varit lägre då en större andel av huvudmännen har svarat för arvode.

Bilaga 1 Resultat och balansräkning budget 2025

Resultaträkning

tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025
Verksamhetens intäkter	441 889	347 315	407 000	334 000
Verksamhetens kostnader	-2 329 606	-2 327 657	-2 322 356	-2 289 060
Avskrivningar	-94 301	-106 020	-126 700	-146 170
Verksamhetens nettokostnader	-1 982 018	-2 086 362	-2 042 056	-2 101 230
Skatteintäkter	1 887 330	1 912 710	1 915 404	2 015 400
Generella statsbidrag och utjämning	146 900	174 460	170 495	160 530
Verksamhetens resultat	52 212	808	43 843	74 700
Finansiella intäkter	6 279	5 000	6 800	5 200
Finansiella kostnader	-53 701	-76 160	-83 621	-76 100
Resultat efter finansiella poster	4 790	-70 352	-32 978	3 800
Årets resultat	4 790	-70 352	-32 978	3 800
Balanskravsjusteringar		1 448	4 835	725
Årets resultat enligt balanskravsjusteringar	4 790	-71 800	-37 813	3 075
Användning av RUR		71 800	37 813	
Årets balanskravsresultat	4 790	0	0	3 075

Balansräkning

Förenklad

tkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025
Summa Tillgångar	2 705 712	2 997 772	3 629 800
Eget kapital	922 300	888 313	892 113
Varav RUR	89 400	55 413	55 413
<i>användning av RUR</i>		-33 987	0
Avsättningar	341 936	442 383	462 013
Skulder	1 441 476	1 667 076	2 275 674
<i>varav lån</i>	774 350	1 145 000	1 514 000
S:a Eget kapital, avsättningar och skulder	2 705 712	2 997 772	3 629 800
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	373 053	383 664	369 814

Bilaga 2 Skatteintäkter och generella bidrag 2025 med ekonomisk plan 2026–2027

Ekerö skattesats 18,95 t.o.m år 2023 / 19,22 from år 2024

tkr	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Avvik 2024	Prognos 2025	Plan för ekonomin 2026 2027	
Skatteintäkter	1 856 832	1 919 777	1 912 710		2 015 400	2 080 600	2 171 100
Slutavräkning	30 497						
S:a skatteintäkter	1 887 330	1 919 777	1 912 710	7 067	2 015 400	2 080 600	2 171 100
Inkomstutjämningsavgift	-179 326	-163 612	-155 000	-8 612	-177 250	-148 500	-135 700
Kostnadsutjämningsbidrag	137 364	139 192	140 700	-1 508	152 850	154 400	156 450
Regleringspost (bidrag)	68 054	88 195	89 120	-925	75 800	65 900	65 600
S:a inkomst- och kostnadsutjämning	26 092	63 775	74 820	-11 045	51 400	71 800	86 350
LSS utjämningsystem bidrag	30 980	22 178	21 200	978	24 000	24 250	24 550
Fastighetsavgift, bidrag	75 647	79 015	77 700	1 315	83 600	84 300	85 000
S:a skatteintäkter och generella bidrag	2 020 049	2 084 745	2 086 430	-1 686	2 174 400	2 260 950	2 367 000
Kalkylföresättningar							
Antal invånare 1.11 året innan	29 135	28 866	29 120	-254	28 940	29 230	29 620
Årlig förändring, antal	76	-269	-15		74	290	390
Årlig förändring, %	0,26	-0,92	-0,05		0,26	1,00	1,33
SKR Uppräkningsfaktor rikets skatteunderlag, %		4,93/3,74	3,29		4,29	4,55	4,34
Ekerö skattekraft i % av riket		127,3	126,6		127,8	125,1	123,7
Särskilda generella bidrag							
Övriga generella bidrag	950			0			
Bidrag EP-val/ RKR-val		812	740	72		850	
Bidrag skolväsendet		1 829		1 829			
Prestationsbaserade gen stb	12 095	2 888		2 888	1 530		
Extra stöd Ukraina, gen stb	1 137			0			
TOTALT	2 034 230	2 090 273	2 087 170	3 103	2 175 930	2 261 800	2 367 000

Prognos 2024–2027 med antaganden i SKR Cirkulär 24:43 (2024-10-03)

Ett eventuellt kommande beslut i enlighet med utjämningskommitténs förslag till förändringar i kostnadsutjämningsystemet och LSS utjämningsystem med införande 2026 finns inte beaktad i ekonomisk plan.

Särskilda generella bidrag

Utöver generella bidrag enligt kostnadsutjämningsystemet och LSS utjämningsystem finns vissa särskilda statsbidrag som har ett syfte men som inte kräver återrapportering till givande myndighet och som är fritt för kommunen att styra användningen av. Dessa bidrag ska enligt styrande normering redovisas inom ramen för "finansförvaltningen", det vill säga kommunövergripande. Även om bidraget har ett särskilt syfte ska det inte redovisas som en intäkt i ansvarig facknämnd.

För år 2025 finns i förtid endast definierat ett bidrag som erhållits under 2024 men där del av bidraget redovisningsmässigt även ska föras som intäkt på verksamhetsår 2025.

Bilaga 3 Investeringsbudget 2025 med plan 2026–2029

Sid 1 (3)

Proj n Projekt/objekt	Budget 2024	ÅR 2025	ÅR 2026	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029	Tot projektbudget
EKERÖ KOMMUN TOTALT	864 110	480 520	554 350	711 700	541 600	306 600	
KOMMUNSTYRELSEN TOTALT	53 100	24 300	117 600	244 500	199 500	139 000	
Kommunala invest. exploateringsprojekt							
9097 Tråkvista Torg	12 000	7 500					
9031 Ekerö Strand exploatering	21 200	6 000	12 000				
9048 Enlunda småind.omr (fd Få Trä)	4 000			20 000	20 000		
9049 Enlund småind. omr. (Medfinansering TRV)	2 000		26 000	9 000	9 000		
Dp Stenhamra C del 1	100						
Dp Stenhamra Norra				10 000	5 000		
Dp Sjöängen Munsö-Bona 1:2					10 000		
Dp Ekerö centrum östra				40 000	50 000	70 000	
Dp Stenhamra centrum, del 2				20 000	20 000	50 000	
Dp Söderberga 1:9				20 000	40 000	10 000	
Dp Norra Enlunda (Söderberga 1:36 m.fl.)			30 000				
Dp Stenhamra skolområde (Stockby 1:298)			10 000	10 000	10 000		
Tappströmsvägen, ny anslutning (Tappström 2:1)			25 000	25 000			
S:a Kommunstyrelsen expl projekt	39 300	13 500	103 000	154 000	164 000	130 000	
KS Lokaler och infrastruktur							
Kommunhuset, tillbyggnad "soc-hus"			2 000	80 000	20 000		
S:a KS Lokaler och infrastruktur	0	0	2 000	80 000	20 000	0	
KS Markköp							
Läglighetsköp	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	
Markköp inom Enlundakorset	5 000						
S:a KS Markköp	12 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	
KS C IT Plattform, Inventarier/Utrustning							
Central IT-plattform	1 500	1 500	2 500	1 200	1 200		
NEXT miljö, reinvestering	300	300	300	300	300		
NEXT, vid utbyggnad	0				5 000		
IT - pc förtroendevalda (vid ny mandatperiod)	0		800				
Nätinstallation vid nyproduktion (skolor, förskolor)		2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
S:a KS IT plattform, Inventarier och utrustning	1 800	3 800	5 600	3 500	8 500	2 000	
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN TOTALT	798 440	410 100	321 650	240 400	155 400	67 300	
Kommunala projekt utvecklingsområden							
2175 Sandudden ("samhällsbyggnad")	3 500	11 300	1 400	1 400			
2176 Bryggavägen ("samhällsbyggnad")	10 800	20 400					
2178 Stenhamra C (förskola)	2 150	1 000					
Stenhamra C (Skola)			x	x	x	x	
Stenhamra C (Dagvatten)			x	x	x	x	
Stenhamra Våtmark			x	x	x	x	
S:a Kommunala projekt utveckl.områden	16 450	32 700	1 400	1 400	0	0	
Ramanslag reinvestering/investerings gata, park							
1062 Badplatser	1 600	1 100	1 500	1 500	1 500	1 500	
1193 Bulleråtgärder- plank 2025		5 500	4 000				
1300 Asfaltering	4 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	
1320 Park och Torg	800	2 300	800	800	800	800	
1325 Spontanyta (fysisk akt) inkl allmänna badpl.	5 000	3 500	5 000	5 000	5 000	5 000	
1330 Parkering	500	6 000					
1373 Trafiksäkerhet	500	500	500	500	500	500	
1422 Trafikbelysning	9 100	4 700	4 700	4 700	5 200	3 000	

Investeringsbudget sid 2 (3)

Proj nr	Projekt/objekt	Budget 2024	ÅR 2025	ÅR 2026	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029	Tot projektbudget
2161	GC-väg	4 000						
	Bryggavägen GC		2 800					
	Brygga industri GC		5 500					
	Ekerövägen/Sanduddsvägen (punkt 65) exkl. övriga åtgärder			1 100				
	Busshållplats Älvnäsvägen (punkt 67)			4 100				
	Trafiksäkerhet Svanhagen		400					
	GC-vägplan (schablon)			7 000	7 000	7 000	7 000	
	S:a Ramanslag investering gata/park	25 500	37 300	33 700	24 500	25 000	22 800	
	Avfallsverksamhet							
	Ombyggnad Skå ÄVC	2 000		18 000				
	S:a balansenhet Avfallsverksamhet	2 000	0	18 000	0	0	0	
	Huvudprojekt verksamhetslokaler							
1029	Pav. omkläd. Ekerö Ridcenter	1 989						2 000
1030	Konstgräs ny plan Svanängens IP	16 000						
2005	Ekebyhovsskolan på Bryggavägen	244 301	120 000					496 000
	Tillägg Ekebyhovsskolans idrottshall: resultattavla, låssystem mm	300						
2012	Sanduddens skola	215 859	120 000	78 250	5 000			450 000
	Aktivitetsyta anslutning Sanduddens idrottshall/ utemiljö (projektering)	500						
2023	Stenhamra skola (ny) exkl idrottshall	4 336	10 000	100 000	165 000	85 900		365 400
2024	Stenhamra förskola, 8 avd (ers befintlig)	87 441	1 300					100 800
2028	Stockby förskola 6 avd	78 724	2 500					89 000
2043	Tappsunds förskola	9 800						64 000
2364	Reservkraft	5 000	1 500					
	S:a Huvudproj. verksamhetslokaler/-anläggningar	664 250	255 300	178 250	170 000	85 900	0	
	Reinvesteringsprojekt							
1013	Allhallen / projektering anläggning	1 900						
1021	Brunna förskola renovering	6 450	9 800					
1022	Gröna Lund förskola renovering	3 250		13 000				
1023	Träkvista ungdomsgård renovering	5 490						
1031	Träkvista fritidsgård, utemiljö iordningsställ.	2 000						
1024	Närlunda förskola renovering, (efter översyn)	500	3 500	6 000				
1026	Kullen byte avloppsledning	200						
	Färingsöhemmet			x	x			
1027	Sundby storköksrenovering	3 180						
	Uppgårdsskolan renovering		200	4 800				
2045	Träkvistavallen utemiljö	9 110						
	S:a Reinvesteringsprojekt	32 080	13 500	23 800	0	0	0	
	Ramanslag invest./reinvest. lokaler, anläggningar							
1006	Närvärme (installation befintliga lokaler)	5 440	8 000	3 000				
1020	Verksamhetsanpassning (kommunal vrk)	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	
1045	Utemiljö förskolor/skolor	5 700	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	
1048	Inre- yttre renov förskolor/skolor	11 400	13 000	14 500	8 500	8 500	8 500	
1050	Övrig (avser vitvaror, sopskåp edyl)	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	
1052	Teknik- och Energi alla objekt	11 280	14 300	14 500	8 500	8 500	8 500	
1053	Ventilationsåtgärder (OVK)	0	5 000	5 000	3 000	3 000	3 000	
1060	Säkerhet	4 950	4 500	4 000	4 000	4 000	4 000	
1154	Idrottsanläggningar, reinvesteringar	2 390	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
1450	Övriga fastigheter renovering	5 000	7 000	10 000	5 000	5 000	5 000	
2040	Solceller	4 500	5 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
2046	Laddstolpar (kommunala verksamhetsbilar)	1 000	1 000	x	x	x	x	
	S:a ramanslag invest./reinvest. lokaler, anläggningar	58 160	71 300	66 500	44 500	44 500	44 500	

Investeringsbudget Sid 3 (3)

Proj n Projekt/objekt	Budget 2024	ÅR 2025	ÅR 2026	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029	Tot projekt-budget
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN TOTALT	6 000	29 700	29 000	4 200	25 200	48 200	
Resurs förskola	200						
Ny förskola Ekerö C (6 avd - inom dp för Bryggagården (Trekantstomten)					4 000	43 000	90 000
Anpassad gym. skola ombyggn.skollokaler (Tappen)		4 000					
Fritidsklubb, ombyggn.skollokaler (Tappen)		3 000	3 000				
Inventarier och utrustning; om-, nybyggnad	5 800	19 700	23 000	1 200	18 200	2 200	
Inventarier reinvestering		2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
Utrustning/IT reinvestering		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN TOTALT	4 870	6 120	82 300	220 800	154 700	48 300	
Konstnärlig gestaltning	3 780		2 000	2 000	2 000	2 000	
Aktivitetsyta anslutning Sanduddens idrottshall/ utemiljö			1 000	1 500			
Aktivitetsyta		300	300	300	300	300	
Aktivitetsyta konstgräsplan centrumnära			10 000				
Konstgräsplan, 2 tillkommande				10 000	10 000		
Vikingahallen inomhus konstgräsplan						5 000	
Stenhamra verksamhetslokaler (aktivitetshus)				2 000	20 000	40 000	62 000
Stenhamra idrottshall m anpass för truppergymn samt fritidsgård		2 000	8 000	80 000	50 000		140 000
Nyprod. dubbel ishall Svanhagen Allhallen			60 000	120 000	70 000		250 000
Nybygge av Tennisplan Stenhamra ("Flytt" av befintlig)				4 000			
Tillägg Sanduddens idrottshall: resultatavla, låssystem mm	300	600					
Inventarier/ utrustning	650	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	
Inventarier Brygga idrottshall		750					
Inventarier Sanduddens idrotthall		700					
Projektor Erskinesalen		770					
Inventarier Stenhamra idrottshall ink gymnastikanpassning					1 400		
Inventarier Stenhamra aktivitetshus						X	
Inventarier nya ishallar Svanhagen					X		
Badhus, inventarier/utrustning	140						
SOCIALNÄMNDEN TOTALT	1 700	10 300	3 800	1 800	6 800	3 800	
Inventarier, reinvestering förbrukningsinventarier	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	
Inventarier, vid nybyggnation		5 000	2 000		5 000	2 000	
Markiser Träkvista torg		1 000					
Välfärdsteknik Träkvista torg		2 500					
Lokalanpassning oförutsedda brukarbehov	200	300	300	300	300	300	
Vård- o omsorgsboende äldre Träkvista torg			z				
Vård- o omsorgsboende äldre nr 4					z		
Vård- o omsorgsboende äldre nr 5							
Äldreomsorg - demensdagvård					z		
LSS bostäder 6 lgh			X				
LSS bostäder 6 lgh							z
Daglig verksamhet							z

Bilaga 4 Indikatorer och målvärden

Här redovisas önskade effekter och där det är relevant, inriktning, tillsammans med indikatorer och målvärden kopplat till Ekerö kommuns tre målområden. Trendpilarna i tabellen visar riktningen mellan åren 2022 och 2023. Ett streck i tabellen visar att data saknas.

Ett arbete med att utveckla indikatorer och målvärden inom målområdena kommer att ske. Indikatorer, målvärden eller data i tabellerna som saknas, kompletteras framåt.

Målområde 1: Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Effekt mål: Att barnen ska lyckas i skolan

Indikator och målvärde	2019	2020	2021	2022	2023	Trend	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	90,9	92,4	88,8	91,6	89,5	↘		
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	244,3	255,9	246,6	241,6	242,9	↗		
Antal elever per lärare (heltidstjänst), kommunal huvudman	13,4	14,3	13,5	13,4	13,3	→		
Andel lärare med pedagogisk högskoleutbildning, kommunal huvudman	82,7	82,7	85,2	84,8	83,1	↘		
Skolinspektionens enkät: Index för frågeområde trygghet i skolenkäten åk 5*	-	-	-	-	7,9			
Skolinspektionens enkät: Index för frågeområde trygghet i skolenkäten åk 8	-	-	-	-	7,4			
Skolinspektionens enkät; Index för frågeområde studiero i skolenkäten åk 5	-	-	-	-	5,1			
Skolinspektionens enkät: Index för frågeområde studiero i skolenkäten åk 8	-	-	-	-	5,8			
Barngrupp, antal barn per barngrupp i förskolan, kommunal regi	16,7	15,6	16	15,5	16,5	↗		
Anställda, andel (%) heltidstjänster i förskolan med förskolläraexamen, kommunal regi	27	27	30	34	29	↘		
Personaltäthet, antal barn per heltidstjänst i förskolan, kommunal regi	5,5	5,8	5,6	5,5	5,8	↗		
Andel elever >50% total frånvaro per läsår, andel i %	-	-	-	1	1,6	↗		
Andel elever >15% total frånvaro per läsår, andel i %	-	-	-	30,5	22,3	↘		

*Skolinspektionens enkät startade år 2023. Enkäten skickas ut nästa gång år 2025

Effekt mål: Att socialtjänsten bedrivs rättssäkert och med hög kvalitet så att invånarna får det stöd de behöver

Indikator och målvärde	2019	2020	2021	2022	2023	Trend	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	0,92	1	1,05	1,02	1,07	↗	1,05	
Utredningstid barn och unga, (antal dagar)	-	93	86	95	86	↘	85	
Placerade barn och unga som får det stöd de behöver, andel (%)	-	-	-	-	100		100	
Utredningstid vid ansökan om LSS-insats, (antal dagar)	..	42	42	48	52	↗	50	
Personer inom LSS med en aktuell genomförandeplan, andel (%)	99	76	92	↗	100	

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhets-syn, andel (%)	92	93	-	91	-	→	90	
Personalkontinuitet, antal personal som en hem-tjänsttagare med minst 2 besök dagligen möter un-der 14 dagar, medelvärde	-	10	12	11	12	→	12	
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - hel-hetssyn, andel (%)	81	77	-	79	76	↘	75	
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till in-flyttningsdatum särskilt boende (medelvärde)	-	16	22	16	18	→	20	

Effektmål: Att kultur-och idrottsverksamheter attraherar en stor del av målgrupperna och möjliggör däri-genom en aktiv och utvecklande fritid för invånarna

Indikator och målvärde	2019	2020	2021	2022	2023	Trend	Mål-värde 2025	Mål-värde 2026
Andel invånare i % som är nöjda med det lokala kul-tur- och nöjeslivet i kommunen? (t.ex. konstupställ-ning, teater, konserter etc.)	-	-	38	37,7	42	↗	43	43
Antal elever i Kulturskolans ämnesundervisning, per 1000 invånare (8-20 år)	-	-	91	90	95	↗	96	97
Antal besökare fritidsgård vardagar snitt, per 1000 invånare (13-16 år)	29	29	25	36	31	↘	33	35
Antal besökare fritidsgård, fredagar snitt, per 1000 invånare (13-16 år)	90	84	64	106	86	↘	88	90
Andel invånare i % som är nöjda med möjligheten att nyttja kommunens idrotts- och motionsanlägg-ningar.	-	-	62	55	74	↗	75	80
Bra utbud av bibliotekets aktiviteter (t.ex. bokklub-bar, författarbesök, sagostunder, utbild.) Andel nöjda invånare i %.	-	-	88,6	88,2	83,5	↘	80	80
Antal idrottsaktiviteter per 1000 invånare, 7-20 år	28	27	27	29	-	↗	31	35

Effektmål; Att vi lyssnar på Mäläröborna för att förstå deras behov och idéer

Kompletteras inför 2025

Inriktning; Stärka arbetsgivarvarumärke och strategisk kompetensförsörjning

Indikator och målvärde	2019	2020	2021	2022	2023	Trend	Mål-värde 2025	Mål-värde 2026
Andel tillsvidareanställningar, andel (%)	-	-	-	92	93	↗		
Andel heltidsanställningar, andel (%)	-	-	-	78	78	→		
Sjukfrånvaro, andel (%)	-	-	-	7,2	6,7	↘		

Målområde 2: Ett Ekerö som växer och lockar fler

Effektmål; Att tätortsområdena är grönskande och naturnära med bostäder och lokala centrum, kulturut-smyckningar och mötesplatser

Indikator och målvärde	2019	2020	2021	2022	2023	Trend	Mål-värde 2025	Mål-värde 2026
Beslut om antagande av detaljplan som fattats i kommunen under de senaste två åren, antal.	-	-	3	-	5	↗		
Planberedskap för nya bostäder som kan byggas med stöd av alla gällande detaljplaner den 31/12, antal/1000 inv.	24,4	-	-	-	26,7	↗		
Bostäder som beviljats bygglov under de senaste två åren, antal/1000 inv.	7,3	-	11,1	-	15,2	↗		

Effektmål: Att upplåtelseformerna är blandade och passar olika önskemål och förutsättningar

Kompletteras under 2025

Effektmål; Att trafiken flyter smidigt för alla trafikslag

Indikator och målvärde	2019	2020	2021	2022	2023	Trend	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Snöröjning av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	-	-	78,6	78,9	76,7	↘		
Snöröjning av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	-	-	74,4	79,5	78,2	↘		
Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	-	-	76,9	78,9	79	↗		
Utbudet av pendlarparkering i kommunen är bra, andel (%)	-	-	34	36,2	33,2	↗		

Effektmål: Att näringslivet är välmående och kan utvecklas

Indikator och målvärde	2019	2020	2021	2022	2023	Trend	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Nöjd kundindex, Företagsärenden totalt. Målvärde: 74	70	69	74	76	70	↘	72	75
Nöjd upphandlingsindex Målvärde: 65	-	-	-	67	65	↘	65	65
Betyg i Svenskt Näringslivs mätning ska på frågan "Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen" vara minst 4.0	-	3,1	3,1	3	3,1	→	3,2	3,4

Målområde 3: Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat**Effektmål; Att arbeta för att bli klimatneutrala till år 2040**

Kompletteras under 2025

Effektmål; Använda energi mer effektivt

Kompletteras under 2025

Effektmål; Ha en cirkulär ekonomi

Indikator och målvärde	2019	2020	2021	2022	2023	Trend	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Andel av hushållsavfall insamlat för materialåtervinning (exklusive biologisk behandling), andel (%) Målvärde: 60% 2031.	26	33	25	26	-	↗		
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare. Målvärde: 370kg/invånare/år senast 2031	512	520	575	523	441	↘		
Matsvinn i kommunala matserveringar inom skola, förskola, äldreomsorg, andel (%). Målvärde: Minst 30% procent lägre år 2031 jämfört med år 2022.	-	-	-	6	19	↘		

Effektmål: Att använda energin mer effektivt

Kompletteras under 2025

Effektmål: Värna vår naturmiljö och vattenmiljö

Indikator och målvärde	2019	2020	2021	2022	2023	Trend	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Andel vattenförekomster, med god ekologisk status, andel (%) Målvärde: 100% år 2027	-	-	-	2 av 6 god 4 av 6 måttlig	-	-		
Andel vattenförekomster med god kemisk status utan överallt överskridande ämnen, andel (%) Målvärde: 100%. 2027	-	-	-	6 av 6 uppnår ej god status	-	-		
Andel grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%) Målvärde: 100% år 2027.	89	89	89	89	-	→		
Andel ekologiska livsmedel i kommunens matserveringar inom skola, förskola, äldreomsorg. (andel av totalkostnaden i %)	29	32	33	28	32	↗		

Bilaga 5 Ordlista relaterat till ”Så styrs Ekerö kommun”

Ord	Innebörd
Vision	Visionen fungerar som kommunens ledstjärna och beskriver ett framtida idealtillstånd som vi ständigt strävar mot. Gäller på lång sikt.
Mission	Missionen beskriver vad och varför vi gör vad vi gör varje dag för att leva upp till visionen. Gäller på lång sikt.
Målområde	Målområde ger riktning på övergripande nivå för ett område som kräver arbete på längre sikt.
Effektmål	Effektmål beskriver den effekt som önskas uppnås på längre sikt inom ett målområde. Effekter kompletteras med indikatorer och målvärden för att bli specifika, uppföljningsbara, och tidsbundna mål.
Indikator	Indikator är ett mått som används för att bedöma om vi är på rätt väg. Beroende på hur målet är formulerat kan en eller flera indikatorer kopplas till ett effektmål.
Målvärde	Målvärde kopplas till en indikator och är det specifika målet som vi strävar efter att uppnå för den indikatorn. Målvärden sätts oftast i absoluta tal för olika tidsperspektiv, på lång sikt samt på kort sikt. I och med det får vi en referenspunkt för att avgöra om målet eller ambitionen uppnåtts eller inte.
Kommunövergripande Inriktning	Kommunövergripande inriktning ger riktningen för vad som är viktigast att göra för att nå de övergripande målområdena och effektmålen.
Uppdrag	Uppdrag konkretiserar arbetet inom en inriktning. Uppdrag är ett mer omfattande och organiserat arbete än rena aktiviteter. Uppdrag kan exempelvis vara projekt eller utvecklingsuppdrag. Via uppdrag får vi möjligheten att följa upp om vi har gjort det vi sagt att vi skulle göra.